

EXPRESS CODZIENNY

Za Redakcją i Wydawnictwem: Stefan Kiedrzyński, Kelece ul. Senkiewicza 32

10 GR

Wtorek 25 stycznia 1938 r. Nr. 25

Potęga zbrojna Polski

realizowana jest w Centralnym Okręgu Przemysłowym — Rozbudowa przemysłu wojennego odbywa się w myśl dyrektyw Naczelnego Wodza

STALOWA WOLA koło Ni ska.—W dn. 22 i 23 bm. odbyła się wycieczka pp. posłów i senatorów do centralnego okręgu przemysłowego, zorganizowana przez ministerstwo Spraw Wojskowych.

W wycieczce wzięły udział połączone komisje budżetowe i wojskowe obu izb, oraz wice-marszałkowie obu izb z marszałkiem Senatu Prystorem na czele.

Przy zwiedzaniu zakładów połączonych w Stalowej Woli, drugi wiceminister Spraw Wojskowych i szef Administracji Armii gen. inż. Litwinowicz, przed-

Zebrań delegatów organizacji młodzieży

Wczoraj w lokalu OZN. w Warszawie odbyło się pierwsze informacyjne zebrań delegatów organizacji młodzieży.

Uczestnicy zebrań wysłuchali przemówienia mjr. E. Galinaty, który przeprowadził szczegółową analizę prac prowadzonych na odcinku młodzieży po kolonii przez OZN.

Referat, oświetlający zamierzenia tworzącej się organizacji młodych na terenie akademickim, robotniczym i wiejskim, wygłosił p. Piotr Borkowski.

Tajemnicza konferencja w Tokio w sprawie dalszej polityki w Chinach

TOKIO. Agencja Domei donosi: premier ks. Konoye, minister Hirota oraz ministrowie: gen. Sugiyama i admirał Yonai opuścili popołudniu nagłe salę obrad parlamentu i udali się do sali posiedzeń rady ministrów, gdzie odbyli konferencję, która otoczona jest zupełną tajemnicą.

stawił pokrótce przebieg rozwoju przemysłu wojennego w Polsce.

Pierwsze zarysy planu

Nawiązując do aktualnej sprawy rozbudowy naszego przemysłu, p. generał podkreślił, że w swoim czasie Naczelnik Państwa, Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski, nakazał stworzenie przemysłu wojennego w środku Państwa. Konsekwencją tego musiało być i było, że podległe mu Sztab Główny i Ministerstwo Spraw Wojskowych zajęły się sprawą racjonalnego usytuowania przemysłu, ważnego dla obrony Państwa.

Już w r. 1921 opracowano pierwszy zarys planu rozbudowy przemysłu w centrum Państwa. Plan ten jest stale pogłębiany i rozpracowywany oraz realizowany etapami w miarę posiadanych możliwości finansowych.

Obecnie dokonywana praca nad rozbudową przemysłu ważnego dla obrony Państwa, praca istotnie duża, jest drugą fazą rozbudowy Centralnego Okręgu Przemysłowego według pod-

stawowego, zasadniczego, dawno przemyślanego planu i według wytycznych naszych olejnych najwyższych przełożonych.

Prace wojska w tworzeniu przemysłu wojennego datują się od samego początku powstania Państwa, od pracy w latach 1919 — 20 Armia Polska c. n. nala największej improvisacji zaopatrzenia w historii wojen. Jest to fakt dotychczas prawie nikomu jeszcze nieznanym.

Trudności podczas pamiętnej wojny

Nie mieliśmy jeszcze czasu opracować gruntownie i opublikować wyników dokonanych wówczas wysiłków. Podczas wojny polsko - bolszewickiej walczyliśmy z niesłychanymi trudnościami w dziale zaopatrzenia — w wyniku tych trudności, jakie mieliśmy w r. 1920 do dokonania, rodziły się już przyszłe koncepcje rozbudowy przemysłu w odpowiednim, dogodniejszym miejscu.

Zaborcy pilnie przestrzegali, aby na terenie Polski nie powstały żadne wytwórnie produkujące sprzęt wojenny.

W końcu wojny światowej mieliśmy na terenie Polski kilka zbrojowni i szereg warsztatów polowych do reperacji broni, taborów i sprzętu pozostałych po okupantach. Większość maszyn była wywieziona z fabryk b. Królestwa.

W szopach rozbieraliśmy nie użyteczne pozostałe naboje, wyrabialiśmy w nich materiał wybuchowy, pod dachem z desek

gotowała się ręk do wyrobu ka-piszonów. W różnych warsztatach i fabrykach, do których pozbieraliśmy najrozmaitsze maszyny, reperowaliśmy działa, karabiny ręczne i maszynowe, budowaliśmy pociągi pancerne, kuchnie polowe i inny sprzęt wojenny, scalaliśmy i przerabialiśmy najrozmaitszą amunicję.

Z jednej z takich fabryk, pracujących podczas wojny — z dawniej warszawskiej fabryki obrabiarek Gerlach-Pulst, powstała pierwsza fabryka karabinów, wyrabianych masowo w Polsce. Fabryka Cegielskiego, którą oglądaliśmy, jest zbudowana na terenie takiego wojennego warsztatu reparacyjnego kuchni polowych. Warsztat ten był potem czynny aż do r. 1937, jako fabryka wozów i kuchni polowych.

Kilka pozostałych budynków warsztatowych i przerobiony

budynek administracyjny wzięją nową fabrykę obrabiarek z tradycją wojenną.

Imponujący rozmach

Oglądając w Stalowej Woli imponujący rozmach budowy zakładów hutniczo - mechanicznych (zakładów potuńców), w miejscu, gdzie przed dziewięć miesięcy przed rozpoczęciem wojny — z daleka warszawskiej fabryki obrabiarek Gerlach-Pulst, powstała pierwsza fabryka karabinów, wyrabianych masowo w Polsce. Fabryka Cegielskiego, którą oglądaliśmy, jest zbudowana na terenie takiego wojennego warsztatu reparacyjnego kuchni polowych. Warsztat ten był potem czynny aż do r. 1937, jako fabryka wozów i kuchni polowych.

W dalszym ciągu swego referatu, p. gen. Litwinowicz zobraził całokształt wykonanych już prac w dziedzinie ścisłego przemysłu wojennego.

Czy nowa oś polityczna

Madryt — Paryż — Moskwa — Chiny

MOSKWA. Na akademii żałobnej, poświęconej 14-jej rocznicy śmierci Lenina, Zdanow — przewodniczący komisji spraw zagranicznych rady związku, wygłosił przemówienie, w którym mówiąc o osi Berlin — Rzym — Tokio, oświadczył: Niech wiedzą faszyści, iż istnieje i inna oś — Madryt — Paryż — Moskwa — Chiny.

W sprawozdaniu oficjalnym zwrot ten został pominięty, a

zastąpiono go oświadczeniem o sympatii Sowietów do narodu chińskiego oraz do narodów Hiszpanii republikańskiej.

Uroczystości ku czci weteranów 1863 r.

Obchody związane z 75-tą rocznicą Powstania Styczniowego odbyły się w całym kraju bardzo uroczyste, przy udziale przedstawicieli władz wojskowych i cywilnych, oddziałów wojska, organizacji b. wojskowych, delegacji stowarzyszeń i hufców młodzieży szkolnej.

Wydalenie rabinów z Rumunii

CZERNIOWCE. Prasa pisze, że rumuńskie ministerstwo wyznań zarządziło wydalenie wszystkich przebywających w Rumunii rabinów, oraz, że wyszło zarządzenie, nakazujące odebrać Żydom posiadanych zezwoleń na broń palną.

W przyszłości zezwolenia takie nie będą Żydom wydawane.

Utonęło 17 uczniów

BUKARESZT. Pod Turn-Severin na Dunaju wywróciła się łódź motorowa, wioząca 22 uczniów i nauczyciela. 17 uczniów utonęło. Ciała ich już wydobyto.

O pozostałych brak wiadomości. Najpewniej utonęły

225 zabitych - 400 rannych

Rezultat bombardowania Salamanki

SALAMANKA. Bombardowanie Salamanki w sobotę między godz. 11,30 a 11,37 przez 5 eskadr rządowych, spowodowało więcej ofiar, aniżeli pierwotnie przypuszczano. — Według świadków bombardowania, liczba zabitych wynosić ma 225 o-

sób, a rannych ponad 400. Na miasto padło 20 bomb, a 15 po za jego granicami. Dwie bomby spadły w pobliżu Grand Hotelu, siedziby niemal wszystkich misji zagranicznych, akredytowanych przy rządzie gen. Franco.

Ostrzeliwanie kolonii dziecięcej przez tajemniczych sprawców

JEROZOLIMA. Ubiegłej nocy miało miejsce na terenie Jeruzolimy szereg incydentów. — Jedną z kolonii dziecięcych była ostrzeliwana przez nieznanymi sprawców. Ofiar w ludziach nie było.

Na drodze do Hebronu uzbrowiona banda zatrzymała autobus. Po stwierdzeniu, że w autobusie znajdują się sami Arabowie, banda nie czyniła prze-

szkód w kontynuowaniu podróży.

Zawiadomiony o incydencie oddział wojskowy udał się w pościg za członkami bandy.

Ludność wiosek położonych w okolicach Hebronu zawiadomiła wysokiego komisarza W. Brytanii, że opuści swoje siedziby jeżeli władze ze swej strony nie przedsięwzięją środków zaradczych

Strajk konfidentów policyjnych zakończył się tylko dzięki nowym morderstwom

MONTREAL. Strajki 1937 r. zakończył strajk „konfidentów policyjnych” (stool pigeons) w Montrealu. Powodem strajku było to, że departament policji na skutek oszczędności nie mógł przeczekać żadnej sumy na ich opłacenie (oficjalnie instytucja konfidentów nie uznana), a oni nie chcą informować dar-

mo. Niewiadomo jakby strajk się zakończył, gdyby nie to, że równocześnie popełniono w Montrealu dwa morderstwa, do wyświeślenia których pomoc konfidentów była niezbędna.

Pieniądze się znalazły i po tygodniu policja miała w ręku sprawców morderstw.

Wyrok w procesie o zajścia podczas strajku rolnego

KRAKÓW. W sobotę w Sądzie Okręgowym w Krakowie zapadł wyrok w procesie o zajścia w czasie strajku rolnego w sierpniu ub. r. w pow. bocheńskim.

Ryncarz na półtora roku więzienia, Wincenty Ryncarz na 2 lata i 6 miesięcy więzienia, Jan Karas na 1 rok więzienia i 30 zł grzywny oraz Jan Kłapsa na 6 miesięcy więzienia

Zostali skazani: Władysław

Najdonioślejsze sprawy wewnętrzne

w oświetleniu posła Wojciechowskiego, referenta budżetu Min. Spraw Wewnętrznych

Sejmowa komisja budżetowa po dwudniowej przerwie wznówiła wczoraj swoje prace. Na porządku dziennym znalazł się budżet Min. Spr. Wewnętrznych, a więc tego resortu, który wywołuje zawsze największą i najżywszą dyskusję.

Tak też było i wczoraj. Wystarczy zaznaczyć, że 25 posłów zapisało się do głosu.

Referent pos. dr. Wojciechowski zaznacza na wstępie, że dochody M. S. W. wynoszą tylko 15.038.000 zł., podczas gdy wydatki 210.800.080 zł. Mówca charakteryzuje znaczenie tego Ministerstwa w całokształcie polityki państwowej po czym przechodzi do omówienia kilku najważniejszych zagadnień polityki wewnętrznej.

Sprawa młodego pokolenia

Na czoło mówca wysuwa zagadnienie młodego pokolenia. Twierdzi on, że trudne warunki, w których znalazło się młode pokolenie, wynikają przede wszystkim ze słabego rozwoju gospodarczego. Mniejszy wpływ posiada na ten stan fałszywa polityka personalna.

Mówca omawia ideologiczne ruchy wśród młodzieży, twierdząc, że młodzież chłopska i robotnicza jest nastawiona antyrządowo i społecznie lewicowo, natomiast młodzież inteligentcka jest skrajnie nacjonalistyczna.

Pos. Wojciechowski, uznając słuszność nawiązania przez Marszałka Świątka Rydza kon-

taktu z młodzieżą akademicką, z przyszłymi oficerami, zapytuje kto nawiązał kontakt z młodzieżą chłopską i robotniczą, przyszłymi podoficerami?

Zanarchizowane życie uniwersyteckie

Stwierdza, że wychowanie społeczno-polityczne młodzieży zostało zaniedbane. Mówca uważa, że zanarchizowanie życia uniwersyteckiego jest wynikiem działalności doświadczonych rąk starszego pokolenia. Kto skończył uniwersytet, i 25 lat życia — nie może być traktowany jako akademik i kozystać z wyjątkowych uprawnień. Nie wolno dopuszczać do występowania umundurowanych oddziałów nielegalnego O.N.R. i jego przybudówek.

Należy jasno postawić sprawę wobec młodzieży akademickiej. Obowiązkiem jej jest nauka, a nie polityka.

Metody pałki i kastetu

Jeśli chodzi o stosunek młodzieży do kwestii żydowskiej, to Rząd musi stosować represje wobec tych, którzy uznają metody pałki i kastetu, przekraczając dozwolone granice walki politycznej i ekonomicznej.

Bardzo szczegółowo referent omawia zagadnienia narodowościowe. Wskazuje, że problem mniejszości narodowych stracił już znacznie na swej ostrości, mimo to jest poważny.

Mówca dochodzi do wniosku, że porozumienie polsko-ukraińskie jest jedyną drogą zapewniającą normalny układ stosunków na ziemiach południowo-wschodnich.

Sprawa żydowska

Z kolei pos. Wojciechowski przechodzi do sprawy żydowskiej. Uważa on, że dzisiejsze zaognienie sprawy żydowskiej jest wynikiem przede wszystkim nadmiernej liczby Żydów w Polsce, zaś inne przyczyny mają znaczenie uboczne.

Wskazuje on, że powojenny

napływ elementu obcego osłabił nawet więzi uczuciowe, zespalające Żydów z Polską. Silna walka konkurencyjna, szczególnie w miastach, wzmogła prądy nacjonalistyczne. Dlatego problem emigracyjny jest najkapitałniejszym problemem dnia.

Mówcy chodzi o taki program odciażenia Polski z elementu żydowskiego, który zrównoważyłby ten nabytek, który przyleżeliśmy w pierwszych latach wojennych w postaci kilkuset tysięcy Żydów wschodnich.

Nadmiar Żydów został właśnie spowodowany napływem powojennym i dlatego mamy prawo domagać się od mocarstw zachodnich: Angli i Francji pomocy w załatwieniu tej sprawy.

Właśnie w imię hasła humanitarnych wołamy do bogatych społeczeństw, a przede wszystkim do Wielkiej Brytanii:

„Zabierzcie z Polski Żydów, którzy tu przyszli z Rosji, jako czasowi goście, a których my już dłużej żywić nie jesteśmy w stanie. Otwórzcie im emigrację do Palestyny, przyjmując ich do własnych małaźaludniowych krajów zamorskich, a na pewno w Polsce ustaną rozruchy antysemityczne, zrozpaczonego i wygłodzonego ludu polskiego.”

Potrzeba terenów emigracyjnych

Pos. Wojciechowski wskazuje na konieczność znalezienia zarówno terenów emigracyjnych, jak i środków finansowych. Apeluje do ministrów Spraw Zagranicznych i Przemysłu i Handlu, by pilnie baczyli na możliwości emigracyjne. Trzeba opracować z dobrą wolą program realny.

„Stojąc na gruncie emigracji, uważamy — mówi pos. Wojciechowski, — że sprawy tej nie załatwią metody pałki i noża, stosowane przez prawicę. W Sejmie polskim wyraźnie trzeba powiedzieć, że nożem i pałką nikomu nie wolno realizować tych indywidualnych, czy grupowych zamierzeń.”

Strajk chłopski

Następnie mówca przechodzi do omówienia strajku chłopskiego. Oświadcza on, iż tłem tych wydarzeń było głębokie niezadowolenie z warunków społeczno-politycznych, w jakich wiesi żyje, oraz kryzys gospodarczy.

Chłop małopolski jest najbardziej podatny na hasła przewrotu politycznego i społecznego.

Pos. Wojciechowski maluje opłakane warunki gospodarcze,

w jakich żyje chłop w okręgach, w których strajk miał krwawy przebieg. Następnie kreśli organizację strajku, bojówek, masowych wystąpień. Wynikły zaburzenia wszystkim znane i nastąpiła reakcja policji.

Mówca uważa, że za zaburzenia odpowiedzialni są działacze Stronnictwa Ludowego. Szereg z nich zostało aresztowanych, niektórzy już skazani. Ogółem wszczęto dochodzenie przeciwko 2 tys. osób.

Referent utrzymuje, że z początku nie doceniono wartości tego na wskroś politycznego strajku. Represje przyszły za późno i dlatego doszło do rozlewu krwi. Gdyby przywódców, jak to się stało w niektórych okręgach, przed wybuchem strajku zamknięto, nie doszłoby do krwawych zaburzeń.

Pos. Wojciechowski, nie usprawiedliwiając rozruchów, mimo stwierdzenia ciężkiej sytuacji gospodarczej, uważa, że za wypadki — moralnie jesteśmy wszyscy odpowiedzialni, ponie waż nie potrafiliśmy zaradzić złemu.

Należy spełnić wszystkie słuszne żądania wsi, a są to: samorząd i przebudowa ustroju rol-

nego. Inne żądania chłopskie przy dobrej woli dadzą się również zaspokoić. Mówca zaprzecza stanowczo, jakoby strajk miał charakter komunistyczny.

Ruch komunistyczny

Następnie pos. Wojciechowski wskazuje, że ruch komunistyczny przystosował się w Polsce do nowych metod działania. Komuniści zrezygnowali z bezpośredniej akcji i próbują się wlikać do innych organizacji.

Cały wysiłek komuny idzie na stworzenie jednolitego frontu. W ruchu komunistycznym jest coraz mniej ideowców, a coraz więcej płatnych agentów.

Jeśli chodzi o przestępstwa polityczne, Berezę stosuje się wyłącznie do komunistów. Po ostatnich zwolnieniach znajduje się w Berezie 606 osób, w tym 310 komunistów i 296 kryminalistów.

Z kolei mówca omawia rozdrobnienie stowarzyszeń społecznych, co źle wpływa na ich pracę, po czym porusza sprawę konfiskat prasowych oraz zagadnienia samorządowe. Mówca wypowiada się przeciw zbyt- niej ingerencji władz administracyjnych w samorządze.

Delegacja Klubu Demokratycznego u pana Prezydenta Rzplitej

Tygodnik „Czarno na białym”, który stał się ostatnio oficjalnym organem Klubu Demokratycznego, donosi o audjencji przedstawicieli tego Klubu u P. Prezydenta Rzplitej. W skład delegacji m. in. wchodził prof. Michałowicz i sen. Fleszarowa.

„Czarno na białym” tak pisze o celach i wynikach tej audjencji:

„Celem audjencji było przedstalenie p. Prezydentowi położenia państwa oraz zasad i poglądów demokracji polskiej,

Bombardowanie Sewilli

SEWILLA. Gen. Queipo de Llano zawiadomił w komunikacie radiowym, że niedzielne bombardowanie Sewilli przez lotników rządowych spowodowało śmierć 11 dzieci, 3 kobiet i 10 mężczyzn.

GROSZ DO GROSZA...

a z biegiem czasu będzie z tego kapitał. Ale grosz ten odkładać trzeba codziennie! Filizanka kawy słodowej Kneippa — to filizanka zdrowia. Pijąc ją codziennie, wzmacniamy najcenniejszy nasz skarb — zdrowie, bo z dnia na dzień zwiększa ona zasób naszych sił i odporności. Koniecznie jednak trzeba pić kawę słodową Kneippa codziennie, bo jedna filizanka nie może jeszcze uwatynić jej wybitnego wpływu na zdrowie.

CHOROBY PŁUC

Gruźlica płuc jest nieubłagana i corocznie, nie robiąc różnicy dla poci, wieku i stanu, kosi miliony ludzi. — Przy zwalczaniu chorób płucnych bronchitę uporażywają, męczącego kaszla, grypy itp. stosują pp. lekarze

BAISAM TRIKOLAN - AGE

który, ułatwiając wydzielenie się płwocin, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel.

Ś. p. Gabryel Czechowicz

W nocy z soboty na niedzielę zmarł nagle na udar serca b. m. niester Skarbu, śp. Gabryel Czechowicz.

Zmarły, wybitny znawca skarbowości, przez wiele lat był dyrektorem departamentu, następnie podsekretarzem stanu w Ministerstwie Skarbu, a w roku 1926 objął tę funkcję ministra Skarbu i urząd ten piastował

w ciągu trzech lat.

W ostatnich latach Zmarły zaczął oddawać się polityce i wspólnie z Tytusem Filipowiczem zorganizował opozycyjną Partię Pracy, z której z czasem ustąpił. Ubiegłej jesieni po połączeniu NPR i Ch. Dem. i stworzeniu nowej Partii Pracy wstąpił do niej i sprawował tam urząd skarbnika zarządu.

Ś. p. Bolesław Koskowski

Zmarły w niedzielę śp. dr. Bolesław Koskowski był jednym z najznakomitszych publicystów polskich. Niemal codziennie na łamach „Kuriera Warszawskiego” ukazywały się jego wnikliwe uwagi zarówno o sprawach polskich, jak i obcych.

Śp. Koskowski miał odwagę poruszania wszystkich spraw, niezależnie od ich popularności. Śmiało bronił swoich poglądów. Gorącym patriota, prawy katolik

pozostał zawsze wierny idei na rodowej.

Ze śmiercią Koskowskiego publicystyka polska traci swojego najprzedniejszego przedstawiciela. Zszedł do grobu człowiek, na którego literaturze wychowywało się całe pokolenie.

Schylmy więc czoło przed wielkim pisarzem, oddając Mu hołd, na który zasłużył pracowitym żywotem.

Wyludzili milionowy spadek od umysłowo chorego

Bydgoski Sąd Okręgowy w sesji wyjazdowej w Inowrocławiu rozpatrywał sensacyjną sprawę przeciwko Karolowi Kaliniewskiemu i Harytonowi Hoszowskiemu, oskarżonym o nakłanianie umysłowo chorego Jana Hoszowskiego do zrzeczenia się spadku w wysokości pół miliona złotych.

Kaliniewski był za czasów studenckich nauczycielem domowym u rodziny Hoszowskich, właścicieli wielkiego majątku ziemskiego. W 1921 roku

Kaliniewski ożenił się z właścicielką majątku, Ewelina Hoszowska, a po jej śmierci stał się właścicielem majątku.

Od tej chwili w rodzinie Hoszowskich zaczęły się spory o podział majątku i wyznaczenie kuratora nad umysłowo chorym pasierbem Kaliniewskiego, Janem Hoszowskim. Kaliniewski chcąc zostać jedynym właścicielem majątku Hoszowskich wraz ze stryjem chorego, Harytonem Hoszowskim sprowadził uszkodzonego do notariusza

i tam skłonił go do zrzeczenia się spadku po matce.

Oburzeni tym opiekunowie Jana Hoszowskiego przekazali sprawę prokuratorowi. Sąd Okręgowy, opierając się na orzeczeniu lekarzy, że Jan Hoszowski jest człowiekiem odpowiedzialnym za swe czyny, uwolnił oskarżonych od winy i kary.

Prokurator apelował i sprawa oparła się o sąd drugiej instancji, który skazał Kaliniewskiego na rok, a Harytona Hoszowskiego na pół roku więzienia.

Zaproszenie

Doktor mi poradził, żebym na parę dni wyjechał na wieś. — Jest pan przemęczony — oświadczył. — Kilkudniowy pobyt na świeżym powietrzu dobrze panu zrobi.

Zacząłem liczyć! Podróż, pensjonat, służba, drobne wydatki — najmniej pięknie 100 złotych. Nie! To nie na moją kieszeń!

Ale na szczęście mam przyjaciela, Kubusia. Kubuś ma własne auto i własny domek na wsi. Co prawda ani auto, ani domek nie są jeszcze zapłacone, ale to nie ma znaczenia.

Kubuś poklepał mnie wesoło po ramieniu i oświadczył.

— Pojedziesz do mnie. Odwiedzisz mnie. Posiedysz z tygodni i nic cię nie będzie kosztowało.

Przyjąłem zaproszenie z prawdziwą wdzięcznością. Dobrze mieć przyjaciela, który ma własne auto i własny domek, nawet jeżeli nie są jeszcze zapłacone.

Pojechaliśmy. Zaraz za rogatką auto stanęło. Okazało się, że zbrakło benzyny. Na szczęście w pobliżu była stacja benzynowa. Kubuś zaczął szukać po kieszeniach pieniędzy, ale wyprzedziłem go:

— Nie, mój drogi! Za benzynę już ja zapłać!

Musiałem mu się przecież jakoś zrewanżować. Nie protestował.

Zapłaciłem 12 złotych i pojechaliśmy dalej. Po godzinie jazdy auto znów stanęło. Coś się zepsuło. Parę godzin leżałem pod autem i starałem się naprawić, ale bez skutku.

— Nie ma innej rady! — oświadczył Kubuś. — Trzeba wynająć konie, żeby zaciągnęły auto na miejsce. To wszystko jeszcze 15 kilometrów.

Za konie zażądali 10 złotych. Kubuś znów zaczął szukać po kieszeniach, ale tym razem udało mi się, że tego nie dostrzęgam. Kubuś jednak sam zwrócił moją uwagę...

— Uważasz... — mruknął — mam tylko cztery złote... Bo to... uważasz... płaciłem właśnie ratę za auto i za domek... i, uważasz... zabrakło mi...

Dopłaciłem 6 złotych. Trudno. Czego się nie robi, żeby tydzień darmo posiedzieć na wsi.

Na miejsce przybyliśmy wieczorem głodni, zmęczeni i zmęczeni.

Ale tu czekała nas nowa niespodzianka. Zona Kubusia wybiegła zaplakana na spotkanie.

— Dobrze żeś przyjechał! Wracamy natychmiast do Warszawy.

— Co się stało!

— Komin się zawalił. Od dwóch dni nie jemy obiadu. W mieszkaniu zimno, jak w psierń. Dzieci się przeziębiły, służąca odeszła.

**

Kolację zjedliśmy wszyscy w pobliskiej obozynie. Kubuś już nawet nie sięgał do kieszeni, unikał mego wzroku. Zapłaciłem za pięć kolacji, a ponieważ pociąg odchodził dopiero rano, musiałem zapłacić również za nocleg całej rodziny.

Nazajutrz wynająłem wóz ciężarowy, który nas wszystkich razem z rzeczami odwiózł na stację. Jasne, że bilety też musiałem wykupić.

Korzystałem z niego, ile tygodniowy pobyt w pensjonacie.

Nasza wielka ankieta z licznymi nagrodami

Co bym zrobił, gdybym został ministrem

posłem, bankierem, lub prezydentem miasta?

Dotychczas zabierali w naszej ankiecie głos przedstawiciele dorosłego społeczeństwa. Teraz przemówi przedstawiciel młodzieży, który wybrał sobie

pseudonim „Szesnastoletni uczeń“ (mieszka w Siedlcach — Kilińskiego 30). Tak sobie wyobraża pracę na stanowisku ministra Oświaty:

Oświata — to polega Narodu

Szkoły dla młodych — świetlica dla dorosłych

73 Gdybym był ministrem Oświaty, to tym taki plan działań nakreślił:
Na głuchych wsiach Kresów Wschodnich założyłbym kilkadziesiąt szkół, w których mogłyby się kształcić przyszli obrońcy Państwa. Później gdy dorosną, będą rozumieli każde ważne posunięcie rządu, i nie będą ociągali się z płaceniem podatków, oraz należności względem Państwa.

Dla dorosłych zaś założyłbym kółka rolnicze i spółdzielnie.
Przy kółkach i spółdzielniach założyłbym czytelnie, aby tam swą wiedzę pogłębiali. Do tych czytelników sprowadziłbym dzieła naszych wielkich pisarzy.
W lokalach tych organizacji założyłbym radioodbiorniki. Tam mogłyby ludzie pracy sobie swobodnie gawędzić i dowiadywać się wielu ciekawych rzeczy.

Trzymanie w więzieniach różnego elementu przestępczego uważam za kosztowne. Zarządziłbym, by zwolniono wszystkich za wyjątkiem morderców.

Morderca, który zabrał życie człowieka, winien zostać skazany na śmierć, a nie na dożywotnie więzienie. Złodziei zawodowych karałbym chłostą publiczną. Gdyby to zobaczyli inni złodzieje, na pewno by przestali kraść, a wzięliby się do uczciwej pracy.

Więźniów komunistyczny podpisałby deklarację, że więcej roboty wywrotowej nie będą uprawiali przeciwko Państwu Polskiemu. O ile by okazało się, że i to nie pomaga, śmiała takiego odstawiłbym do granicy kraju na korzyść którego pracował.

Jestem pewien, że wkrótce nie można by w Polsce znaleźć komunisty ani na lekarstwo!

Dla śpiegów i wywrotowców wyznaczyłbym karę śmierci. Wszystkie budynki więzienne zamieniłbym na szkoły, których za mało mamy w Polsce. Majątki tych przestępców rekwizowałbym.

Wszystkich cudzoziemców, zarabiających w Polsce, jak: dyrektorów fabryk i inżynierów kazaliby wysiedlić, a obsadziłbym opróżnione stanowiska swoimi inżynierami, którzy też mają tęgie głowy, a których w Polsce na pewno nie brakuje.

Zredukowałbym pensje dyrektorów fabryk i kopalni. Są tacy, co pobierają przeszło 100.000 złotych miesięcznie, tym wyznaczyłbym po 2000 zł. miesięcznie, zaś pozostałe tysiączki przeznaczyłbym na dożywianie głodnych górników i robotników.

Wprowadziłbym przymusową kontrolę produkcji i zysków w fabrykach i kopalniach. Zyski dzieliłbym tak, żeby fabrykant nie miał krzywdy, a ludzie nie chodzili głodno i chłodno.

Tych wszystkich, którzy osiedlili się w Polsce po roku 1914, wysiedliłbym. Majątki zdobyte podczas wojny

w nieuczciwy sposób skonfiskowałbym.

Inwalidom, którzy mają wysokie renty, dochodowe koncesje i własne majątki, zabroniłbym korzystać z dobrodziejstw ustawy, mówiącej o zatrudnieniu przymusowym inwalidów. Zwolniłbym z urzędów mężatki, córki i synów bogaczy, tych, którzy mają własne majątki i pobierają emerytury państwowe, lub samorządowe.

W tych warunkach zobowiązuje się w ciągu 5—6 miesięcy zlikwidować bezrobocie tak, że bezrobotnych nie będzie w Polsce, a jeszcze będzie trzeba szukać ludzi do pracy.

Zrozumiała rzecz, że jeżeli robotnik, chłop i inteligent będą zatrudnieni, to z miejsca ruszy się uśpiony handel i przemysł, a kupi ubranie, buty, koszule, książkę, gazetę itp. Wówczas fabryki i warsztaty rzemieślnicze nie nadają wytwarzać.

Sprawa rolnika małorolnego

„Agrotechnik spod Wilna“ (wieś Nowosiołki) taki rozwija program:

75 Gdybym był ministrem, to bym się zajął przede wszystkim rolnikami małorolnymi i życiem gospodarczym całego kraju.

Nie obciążałbym małorolnych nadmiernie podatkami, którymi jest wieś niak skrapowany. Podatki byłyby do stosowania do możliwości płatniczych rolników.

Umocniłbym podniesienie kultury po wsiach, bo wieś nasza znajduje się w opłakanym stanie.

Dążyłbym do uruchomienia galezi produkcji, które ze względu na podatki, czy innych przestały działać. Oczywiście dałoby to pracę bezrobotnym, którzy tak jej pragną.

Dalbym obywatelom planową rozbudowę gospodarki społecznej, bo to jest jedyną podstawą życia społecznego.

Otworzyłbym za pośrednictwem banków państwowych bezprocentowy kredyt dla tych, którzy chcą założyć warsztat pracy i zatrudnić w nich bezrobotnych, a dotychczas nie mogą, bo nie mają pomocy ze strony Państwa.

Jutro dalszy ciąg turnieju ankietaowego.

Ziemia dla chłopów bezrolnych

Wszystkie kosztośności dla Państwa

Z kolei wypowie się p. Władysław Kwiatkowski, urzędnik z Włocławka (3 Maja 13), pobierający rentę inwalidzką z Z. U. S.

74 P. Kwiatkowski pisze:
Gdybym był ministrem, przeprowadziłbym reformę rolną, dając po 15 morgów ziemi chłopom bezrolnym, bo ziemia leży odległemu, a na wsi szaleje bezrobocie. Obszernicy i magnaci zażywają rozkoszy, jak nie w większych miastach polskich, to za granicą, trwoniąc pieniądze, zaś chłop

przymiera z głodu, nie może sobie pozwolić na naitę lub zapalkę, którą dla oszczędności kroi na 4 części.

Zakazałbym wszelkich kosztownych parad i przyjęć, zmniejszyłbym fundusze reprezentacyjne i dyspozycyjne ministrów.

Zlikwidowałbym nadmierną ilość luksusowych pojazdów mechanicznych w urzędach państwowych, by nie robiono się nimi, jak to robili niektórzy starostowie, jeżdżąc w prywatnych sprawach do Rumuni i t. d.

Najpierw poprosiłbym, by wszystkie kosztośności jak: złoto, srebro i t. d., znajdujące się w Polsce we wszelkich skarbach oddane Państwu. O ile by prośba nie pomogła, zarządziłbym rekwizycję, a wtedy złodzieje nie mieliby co kraść, jak to miało miejsce kilkanaście lat temu w Gnieźnie.

Znęcał się nad robotnikiem

Nieludzkiego pracodawcę podągnięto do odpowiedzialności sądowej

Mieszkańcy wsi Solne (pow. bydgoski) znajdują się pod wrażeniem nieludzkiego czynu jednego z miejscowych gospodarzy, niejakiego A. Hoppego.

W czasie ostatnich ćwiczeń wojskowych, jeden z oddziałów zakwaterowany został w wiosce Solne. Po długich targach i sporach z opornym gospodarzem Hoppem, żołnierzy ułokowano w pobliżu obory jego gospodarstwa. Wieczorem uwagę żołnierzy zwróciły jęki, dochodzące z obory. Gdy zajrzeli tam — ujrzeli leżącego na słomie pomiędzy stoiskami dla krów

ciężko chorego robotnika. Pracował on w gospodarstwie Hoppego 28 lat. Gdy zachorował, pracodawca chciał go wyrzucić i dopiero po długich błaganiach pozwolił mu pozostać i umieścić go w oborze. Sparaliżowany, chory na astmę robotnik powoli tracił siły i zdrowie.

Obecnie chorego przewieziono do szpitala powiatowego, a nieludzkiego pracodawcę pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

Stan pogody

Chmurna pogoda, utrzymująca się od dłuższego już czasu nad obszarem całego kraju spowodowała znaczny wzrost opadów.

Jak wynika z komunikatów meteorologicznych obecna pogoda trwać będzie jeszcze przez pewien czas z tą jednak różnicą, iż zmniejszą się wydatnie opady.

Temperatura wzrasta w dalszym ciągu. Notowania wykazują, iż najwyższa utrzymuje się na wybrzeżu i w Poznaniu (2 stopnie), najniższa zaś w Zakopanem (0 stopni).

Warunki dla miłośników sportu narciarskiego doskonałe.

RADIO

WTOREK, DN. 25.I.1938 R.

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 11.15 Audycja dla szkół. 11.40 Ludwik van Beethoven: Sonata na skrzypce i fortepian. 12.03 Audycja południowa. 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 „Czemu nie mam śpiewać”. 16.05 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 16.15 Trio Poznańskie i śpiew. 16.50 Pogadanka aktualna. 17.00 Dakar — part afrykański — felieton. 17.15 Recital fortepianowy Zygmunta Dygata. 17.50 Polowanie na wilki — pogadanka. 18.00 Wiadomości sportowe. 18.10 Skrzynka techniczna. 18.35 Audycja dla wsi. 19.00 Nieśmiertelne książki: wieczór IX: „Bałki z 1001 nocy”. 19.30 Duet mandolin i fortepianem. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 „Fra diavolo” (czyli „Oberża w Terracina”) opera komiczna w 3-ach aktach.

WARSZAWA II (Mokotów)

13.00 Koncert rozrywkowy (płyty). 14.10 Flet, obój i fagot w muzyce Mozarta (płyty). 15.00 Pogadanka aktualna. 15.10 Wiadomości sportowe. 15.15 Zespół Adama Furmańskiego. 18.00 Muzyka lekka (płyty). 19.05 Koncert solistów. 19.55 Życie kulturalne stolicy. 22.00 Muzyka lekka (płyty). 22.30 Muzyka taneczna z dancingu. 23.30 Muzyka taneczna (płyty).

Ale i tak tanio się obszło.

Bo przypuścimy, że wóz ciężarowy, który wynająłem, rozbiłby się na drodze. Musiałbym zapłacić za wóz i jeszcze płacić dożywotnią rentę wszystkim członkom rodziny Kubusia.

**

Dobrze mieć przyjaciela, który ma własne auto i własny domek na wsi. Ale na odpoczynek lepiej pojechać do pensjonatu.

Napoleon Sadek.

Absolwent „Akademii leninowskiej”

za niebezpieczną działalność wywrotową skazany na 12 lat

Wczoraj na ławie oskarżonych w Sądzie Okręgowym w Warszawie zasiadł Dawid Kirszbraun, oskarżony o groźną działalność wywrotową.

Nazwisko Kirszbrauna nie po raz pierwszy spotyka się na ławie sędziowskiej. Już w 1924 r. znany był on ze swej działalności komunistycznej i skazany na 4 lata więzienia. Po uzyskaniu wolności wyjechał na

specjalne przeszkolenie do Moskwy, gdzie ukończył „akademię leninowską”. Powrócił do Polski i znowu zaczął szerzyć hasła wywrotowe.

Wkrótce wpadł w ręce policji. Wynikła stąd sprawa zakończona nowymi 4 latami więzienia. To nie odstraszyło Kirszbrauna. Ponownie przedostał się nielegalną drogą do Moskwy, gdzie zajmował wyższe stanowisko w międzynarodowym

dówe komunistycznej. Wydelegowany do Polski kierował rozległą akcją.

Roztoczony nad nim dozór doprowadził do ujęcia. W chwili aresztowania Kirszbrauna uśiłował połknąć kawałek papieru, na którym były wyszyfrowane tajne instrukcje.

Wczoraj zapadł wyrok skazujący Kirszbrauna na 12 lat więzienia.

Wielkie manewry Zw. Rezerwistów
na terenie pamiętnych walk

Na terenie Puszczy Kampinowskiej, gdzie w pamiętnym 1863 roku toczyły się walki z Moskalami, odbyły się w dniach 22 i 23 stycznia wielkie manewry Związku Rezerwistów przy współudziale jednego z warszawskich pułków piechoty.

Po zakończeniu ćwiczeń, odwiedzających historyczny przebieg wypadków z Powstania, prowadzący ćwiczenia omówili ich wynik.

Z przebiegiem walk Powstania zaznajomiono uczestników w specjalnym wykładzie, wygłoszonym do nich z mogiły powstańczej, znajdującej się w Puszczy.

DINOL-DONT rzeczywiście 2084b ZĘBÓW
najlepsza PASTA do

TADUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZASAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIECENIU

Aby zatrzeć za sobą wszelki ślad kazała Jadzia Sawickiemu czoić się z nią na czworakach do lasu, gdzie poczuli się już bezpieczni. Tu ukryci za drzewem byli świadkami rozmowy dwóch jakichś hułtów, którzy opowiadali sobie o tym, że idą na rabunek do Skomorowskiej, którą zamierzają zamordować.

Dopiera, gdy obydwa zniknęli jej zupełnie z oczu, odczuwała się drżącym głosem Jadzia.

— Jeden ratunek pozostał dla tej biednej kobiety, to policja, która zapewne przybędzie, poszukując mnie... A jeśli policja nie przybędzie dzisiaj do gospody? Ach, Boże, jak tu uratować tę biedną kobietę...

Sawicki miał zamiar zaproponować, że wróci szybko do gospody, by panią Skomorowską uprzedzić o wszystkim, ale po chwili pojął się, że przecież nie zna drogi...

Poza tym nie może pozostawić Jadzię samą w lesie.

Jadzia odezwała się drżącym głosem:

— Gdybym była przekonana, że obława odbędzie się dzisiaj w nocy, uspokoiłoby mnie to bardzo... A jeśli policja nie przybędzie, jeśli Iwanow postanowi najpierw otoczyć strażą, wysledzić, a dopiero po tym uderzyć? Wtedy ci zbrojcy zamordują biedną kobietę, matkę naszego towarzysza...

— Jakiego towarzysza? — zapytał zdziwiony Sawicki.

Jadzia opowiedziała Sawickiemu w krótkich słowach dzieje syna pani Skomorowskiej i we dwoje poczęli naradzać się, co teraz uczynić.

Wracać do gospody byłoby związane z wielkim niebezpieczeństwem. Być może zastaną tam policję. Sawicki naradzał się długo z Jadzią, co należy uczynić by ratować panią Skomorowską...

Nie potrafili jednak zdecydować się. Trzeba było teraz liczyć tylko na cud, i — co za ironia losu! — trzeba było oczekiwać nadejścia policji do gospody.

Jadzia ze smutkiem potrząsała głową:

— Oto jakie dziwne sytuacje stwarza życie!

Szli dalej, nie wiedząc sami dokąd, aż nareszcie skończył się las. Wyszli na polanę, z dała widać było tylko migoczące światelka chłopskich chałup.

Jadzia była zmęczona drogą, poza tym było jej bardzo zimno.

Drżała cała. Sawicki chciał zdjąć futro i zarzucić je na plecy, ale sprzeciwiła się temu stanowczo.

— Jeśli panu będzie zimno, to mnie futro pańskie nie ogrzeje!

Zbliżyli się wreszcie do chłopskich chat.

— Może zapukać do chaty — odczuwał się Sawicki. — Sądzę, że najlepszą kryjówką będzie właśnie chałupa takiego chłopca. Nikt za nami nie śledził tak, że pani będzie się tu czuła zupełnie bezpiecznie. Za sto rubli taki chłop jest gotów pójść za nami do ognia...

Jadzia namyslała się i w końcu odrzekła:

— Tak, to pomysł... Ale musi się pan zgodzić uprzednio na jeden warunek...

Sawicki spojrzął się niespokojnie na Jadzię:

— Przecież obiecała mi, pani, że się już nie rozstaniemy, a teraz stawia pani znowu warunki?

— Tak jest. Musi pan zrozumieć, że przez pewien czas nie możemy widywać się, bo pan będzie na pewno śledzony...

— Niech się pani uspokoi... Teraz będę bardzo ostrożny, a raczej możemy urządzić się zupełnie inaczej... Pozostanę tu z panią... Mam przy sobie kilka tysięcy rubli, starczy nam na pewno na to, by dostać się do granicy i przeprawić się do Krakowa...

— A więc chce pan wszystko rzucić na łaskę losu? A dzieci? A fabryka? A dom?... Panie Stanisławie, tego to już za wiele, naprawdę za wiele...

Chwilę milczał, po czym ujął jej dłoń i powiedział:

— Wszystko stracę — to nie wiele... Ale jeśli panią stracę, to wtedy stracę wszystko... Zresztą, dzieci są pod opieką matki, w fabryce mam świetnego i bardzo oddanego dyrektora, stracę więc tych kilka tysięcy rubli, które mam przy sobie...

„Biedny człowiek” — pomyślała Jadzia.

Była wzruszona tym oddaniem zakochanego mężczyzny, tymi dowodami miłości, chciała mu się czymś wywdziękować, ujęła jego twarz i mocno ucałowała go.

Sawicki przywarł ustami do jej ust, poczuł ją całować i powiedział:

— Jestem teraz bardzo, bardzo szczęśliwy...

Nagle odskoczył od niej, rozległo się szczekanie psa. Zza płotu wyskoczył wielki pies, który rzucił się na nich i zaczął szczekać.

Sytuacja stała się nagle niebezpieczna.

Sawicki nie miał przy sobie laski, chwycił więc walizkę i rzucił ją prosto w głowę psa...

Trafił i uderzył go tak boleśnie, że ten skomlał zawiął pod siebie ogon i zaczął biec z powrotem do domu.

— A zatem wchodzimy do chałupy? — zapytał Sawicki Jadzię.

— Innej rady nie ma — odrzekła.

Zbliżył się więc do okna pierwszej chałupy i począł pukać.

Nie chciał czekać, póki chłopci, przerażeni widokiem psa wyjdą i powitają ich, jak złoczyńców.

— Kto tam? — rozległ się w odpowiedzi ochrypły głos.

— Otworzyć! — powiedział energicznie Sawicki.

— Ale kto tam? — powtórzył ten sam głos pytanie.

— Powiadam, otworzyć, to otwórz. Swoją, człowiek...

W chacie rozległ się jakiś szept, a po chwili na progu ukazał się wysoki chłop w siermiędze.

W ręku miał świecę, która jeszcze bardziej oświetlała biel śniegu.

Chłop spoglądał podejrzliwym okiem na Sawickiego.

Ale futro Sawickiego i futro damy, jako też ich kapelusze świadczyły o tym, że nie ma do czynienia ze złoczyńcami, tylko z jakimś jaśniepaństwem.

— Czego? — zapytał opryskliwie, słysząc skomlenie psa? Dlaczego, pobiliście go?

Sawicki nie odrzekł na pytanie starego chłopca, postanowił przystąpić od razu do rzeczy i zapytał:

— Słuchajcie, człowieku, chcielibyście zarobić pięćdziesiątkę rubli...

Chłop spojrzął spode łba na pana i pomyślał:

— Ej, chyba ze mnie się śmieje!

Sawicki zauważył ten uśmiech niewiary na twarzy chłopca i dlatego dodał:

— Nie żartuję, tylko sprawa ma się tak... To moja żona... Przybyliśmy ostatnim pociągami i zbłądziliśmy po prostu... Błądzimy już trzy godziny...

— Nic dziwnego — roześmiał się chłop — z dworca tu do nas to równo osiem kilometrów... A do kogo to państwo?

— Przyjechałem, żeby żonę umieścić w pensjonacie, albo gązie w wsi, bo potrzebuje mieć świeże powietrze i tak podali mi jakiś tam adres, a ja zbłądziłem... I to wszystko...

— U nas tu na wsi też dobre powietrze — nieśmiało podchwycił chłop.

— To właśnie — zgodził się Sawicki. — Gdybyście mieli dobrą chałupę i ładny pokój, to może byśmy się i u was tu pomieszcili...

— No tak, bo to proszę pana u mnie nieraz państwo z miasta mieszkali...

— Tylko żonie mojej potrzeba spokoju...

— Właśnie, że spójność umnie jest wielki — powiedział chłop. — Ale proszę do chałupy, bo państwo chyba już przemarzli...

(Dalszy ciąg jutro).

Nowela

Uczciwość zwycięża

Pewnego ciepłego letniego przedpołudnia Leon Warski przestąpił próg wielkiego banku nowojorskiego. Podeszedł do kasy i przedstawił czek na 290 dolarów.

Kasjer poprosił u niego o dokument, a następnie przekazał czek jednemu z urzędników siedzących za nim i wrócił na swoje miejsce, aby załatwić innych klientów. Warski oddalił się o kilka kroków i natknął się na młodą dziewczynę, która miała różę przypiętą do piersi. Nie było to nic szczególnego, ale Warskiego wprawiło w zdumienie.

— To nadzwyczajne! — zamruczał. — Gdy wyszedłem na ulicę, zauważyłem sprzedawczynię róż, drugą dziewczynę z różami zaraz po tym spotkałem w cukierni, po 10 minutach siedziałem w autobusie naprzeciw dziewczyny z różami i teraz znów dziewczyna z różami! Musi to być znak nieba! A więc postawię na „dziewczynę z różami”, na jednego z najlepszych koni, na pewno wygra on wyścig.

Po kilku chwilach sprawdzony czek wrócił do kasy. Kasjer wyjął z szafy pakiet banknotów tysiąc dolarowych, szybko odliczył 29 sztuk i wręczył je Warskiemu, prosząc by sprawdził. Oszołomiony Warski szybko zorientował się w sytuacji.

— Chyba się zredza — oświadczył i szybko opuścił

bank. Nie odwracając się szedł pewnym krokiem po Wallstreet, skręcił następnie w boczną ulicę i wszedł do baru „Mikes Bar”, który był punktem zbornym wszystkich wykołajeńców.

Warski zajął swe zwykłe miejsce w kącie sali, zamówił podwójną porcję wódki. Jego zazwyczaj czerwona twarz była obecnie blada i pełna napięcia. Oparł głowę o ścianę i zamknął oczy... 29.000 dolarów! W jak sposób? Nie, nie ukradł pieniędzy... Bank ponosi winę za omyłkę... Nagle Warski opanował swe wzruszenie. W jego oczach zamigotał wesoły ogień. Postanowił jak najszybciej opuścić Amerykę i wrócić do Polski. Jutro odchodzi statek i po tygodniu będzie już w Europie.

Około południa bar zaczął się napełniać. Warski obudził się ze swych marzeń, postanowił wypić jeszcze jedną wódkę i opuścić lokal. Obejrzał się za kelnere i w tej chwili ujrzał zdenerwowaną twarz jakiegoś mężczyzny, który szybkim krokiem zbliżał się do jego stolika. Był to kasjer banku...

— Pańska gospodyni powiedziała mi, że tutaj pana znajduje — rzekł ochryplym głosem. — Czy chce pan mi dobrowolnie zwrócić pieniądze, czy też mam wezwać policję?

— Niech pan wezwie policję — odparł ze spokojem Warski.

Kasjer był bliski opadnięcia. Chwycił się ręką stołu, aby nie

upaść. Warski poczuł dla niego litość.

— Bardzo mi przykro, ale pan nie może nic przedsięwziąć. Nie może pan dowiedzieć, że oirzy małem te pieniądze.

— Nie wiem czy pójdzie pan do więzienia — rzekł kasjer zdławionym głosem, — ale wiem co się ze mną stanie. Nie zameldowałem jeszcze o tym wypadku. Sądziłem bowiem, iż będzie pan na tyle uczciwy, że zwróci mi pieniądze.

— Pan mówi o uczciwości, młodzieńcze — roześmiał się z goryczą Warski. — Niech pan wysłucha mnie. Przybyłem tutaj przed trzynastu laty. Byłem zdrowy i silny i nie gardziłem żadną pracą. Pracowałem jako portowy robotnik, jako palacz na statku, kelner, ślusarz, szofer i w końcu udałem się do Kandy, gdzie pracowałem jako drwal i poszukiwacz złota. Długo szukałem aż w końcu szczęście uśmiechnęło się do mnie i natknąłem się na złoto. Aby lepiej eksploatować moją złotodajną żyłę wzięłem współnika. W ciągu trzech lat pracowałem bez wytchnienia. Pewnego dnia odczułem tęsknotę za krajem ojczystym i sprzedałem mój udział za 40.000 dolarów. Jednakże nie pojechałem w strony ojczyste, gdzie czekali na mnie z tęsknotą starzy rodzice. Bank w którym miałem pieniądze, zbankrutował i znów stałem się biedakiem. Nie miałem już siły, aby znów stać się drwalem i poszukiwaczem złota. Wchłonął mnie Nowy Jork. Obecnie lażem oprowadzam turystów po miastach i gram na wyścigach, a zima sfluje... Czy może pan

mi wziąć za złe że chcę zatrzymać te 29.000 dolarów jako odszkodowanie za moje wszystkie kłeski życiowe.

— Ale co ja jestem temu winien? — rzekł kasjer, który zlekka popłakiwał. — Jeśli dziś nie zwrócę pieniędzy, stracę posiadłość i nową tak szybko nie znajdę. Nie pozostanie mi wówczas nic innego, jak strzelić sobie w łeb.

— Nie uczyni pan tego — rzekł Warski. Jest pan jeszcze młody i da pan sobie jakąś radę. Ja zaś liczę 48 lat i nie mam siły. Tylko szczęśliwy zbieg okoliczności może mnie jeszcze uratować i nie wypuszczę teraz szczęścia z garści.

Kasjera ogarnęła rozpacz. Przyłożył ręce do oczu i zaczął głośno płakać. Goście z sąsiednich stolików spoglądali na niego z zaciekawieniem.

— A dziś rano byłem taki szczęśliwy — rzekł kasjer przez łzy. — Od przyszłego miesiąca miałem otrzymać podwyżkę. A teraz co się stanie z żoną i dziećmi? Wiem jak człowiek szybko się stacza, za rok lub dwa będę w podobnej sytuacji co pan...

Zaległo milczenie. Warski stał z sobą zaciętą walkę wewnętrzną. W końcu jego wrodzona uczciwość wzięła górę i rzekł:

— Nie chcę unieszczęśliwić pańskich dzieci, oto pieniądze niech pan mi zwróci 290 dolarów.

Po minucie Warski był już sam, znów biedny i zdany na łaskę losu. Zamówił wódkę, zaczął się kłócić z kieliszkiem i coś pisać nie zdając sobie spra

wy z tego co — na skrawku papieru leżącym na stole.

W pewnej chwili do baru wszedł agent bukmachera, podeszedł do Warskiego i zapytał na jakiego konia postawi. Warski nie wymówiwszy słowa, przekręcił arkusik papieru, napisał „dziewczyna z różami” 290 dolarów i wręczył kartkę oraz pieniądze agentowi.

Przez cały dzień Warski nie opuszczał baru otumaniając się alkoholem. Około piątej wpadł do baru agent i podbiegłszy do stolika Warskiego oświadczył, że „Uczciwość” wygrała i zapłacono za nią pięćset dolarów za pięć.

— Co to mnie obchodzi! — odparł zrezygnowany Warski.

— Ale przecież pan postawił na „Uczciwość”! — krzyknął agent na cały bar. — Tutaj jest papierek, który pan mi wręczył, kilka razy nakreślił pan na nim słowo „uczciwość”, a pan — po cichu dodał — pan nie wie nie zapomni.

Warski spojrzął na skrawek papieru. Na samym krańcu trudem odczytał „dziewczyna z różami 290”. Następnie przekręcił kartkę na tę stronę, którą widział agent i stwierdził, że napisał na niej jakieś trzydzieści razy „Uczciwość 290”.

— Doskonałe — rzekł wrośnie, opanowując zdumienie — tysiąc dolarów dla pana, niech żyje uczciwość!

Kalendarz dnia

WTOREK

25

Styczeń

Nawrócenie św. Pawła.
Słowiański Miłosa
Słońca wsch. 7.29,
zach. 16.9.
Księżyc wschód
2.34, zach. 11.7.

Pełna tabela loterii

16-ty dzień ciągnięcia 4-ej klasy 40-ej loterii

I i II ciągnięcie

GŁÓWNE WYGRANE

Stafa dzienna wygrana 5.000 zł. na nr: — 57738

10 000 zł. na nry: — 75622 83200
33525 149303 141005 14264

5000 zł. na nry: — 107387 91503
191749

2000 zł. na nry: — 19350 20051 63631
32490 86708 153227 167496 169578
193195

1600 zł. na nry: — 6400 13789
25711 27555 29285 31103 32062 39224
40969 45077 57199 68522 69937 79198
83793 85848 87767 100214 109463
111586 120553 123969 131196 132546
135124 145768 165671 175671 182265
186125 189920

Wygrane po 200 zł.

14 24 165 203 70 350 455 527 43 41
63 80 913 973 1076 99 393 506 20 31
43 778 2017 109 37 50 215 813 14 3090
192 233 358 479 637 905 29 33 4016
178 208 86 641 873 5113 317 552 87
675 731 90 6302 94 405 90 554 733
906 93 7150 52 454 515 693 840 8062
72 104 292 848 90556 9035 182 89
73 70 80 324 428 47 89 748 58
10032 148 333 523 607 713 17 58 975
11351 96 404 73 771 800 12011 22 71
179 422 511 57 720 22 875 964 13007
29 48 348 472 80 529 739 891 14005
113 852 85 15555 634 47 61 64 747
805 17192 261 71 77 83 608 79 93 794
829 18054 60 62 130 93 235 62 366
28 39 794 829 19019 122 331 57 87 475
508 36 750 851

20117 65 771 807 931 2102 270 414
45 510 621 42 998 2221 35 373 463
517 20 783 940 23149 81 93 246 401
749 912 12 61 21018 92 115 297 319
514 814 25042 70 459 505 82 726 82
86 26782 961 94 27057 183 237 55 373
459 547 65 92 720 851 73 961 28039
245 515 753 963 29059 75 323 541 744
813

30099 105 311 546 71 785 803 969
84 31023 64 142 289 341 484 570 672
741 55 32203 39 321 495 503 36 5193
775 914 70 74 33015 32 121 41 53 231
281 382 495 643 940 34321 49 416 69
52 6610 40 47 839 74 35065 250 67
295 29 48 545 53 651 763 945 36713
99 849 37150 540 60 631 789 807 96
38204 358 420 32 599 863 958 39051
207 374 478 818 71 91 967

40048 120 48 220 71 557 601 33 721
41074 155 218 346 56 92 448 748 96
808 42269 390 561 650 71 742 52 835
993 43182 331 742 44033 70 390 411
67 87 601 11 875 985 45043 193 229
40 678 737 46153 83 216 462 52 660
808 979 47079 97 124 33 336 467 662
967 49031 96 275 311 27 404 50 509
735 66 801 49019 205 17 524 997
50073 96 419 39 580 609 838 961
51106 345 454 72 74 642 76 52026 191
435 528 893 52135 318 27 462 70 534
67 71 666 93 715 31 50 83 51049 151
234 427 61 505 633 728 926 30 55107
321 507 790 902 56141 243 453 510 27
64 74 648 718 37 55 57113 63 20 115
53 446 539 78 87 619 814 969 73 58043
224 305 89 429 507 73 643 961 89
59015 26 39 260 555 895
60425 90 603 60 75 875 921 53 61077
244 519 856 62013 172 208 376 661 717
817 47 929 63011 129 212 64 336 408

625 70 746 833 933 59 64055 127 53
90 215 651 903 65042 173 77 95 365
66172 84 539 79 791 835 67355 486 509
42 782 860 69 62039 110 49 200 566
559 868 69150 69 229 517 885 968
70086 407 33 37 47 523 633 702 91
333 975 71362 629 782 866 929 72173
85 92 268 75 550 656 83 755 813 928
33 73133 212 56 424 607 51 74254 391
541 614 724 55 943 75165 233 427 89
20 67 677 850 974 76581 649 57 80 99
713 67 841 87 90035 77363 95 495 771
847 949 87 78039 303 96 439 536 1 733
849 956 71 94 79097 110429 530 845
959

80302 17 49 454 512 73 693 769 870
81167 265 528 673 74 76 759 86 802
82055 99 359 574 637 59 95 793 914
83121 246 90 315 421 630 75 713 43
900 84067 283 405 23 789 85199 469
579 82 604 66 705 79 89 86052 267 74
673 798 923 35 71 96 87025 35 152 72
73 311 750 51 922 89011 25 49 135
214 59 52 323 477 565 683 98 900 71
89044 324 443 50 64 627 777 944
90089 216 35 728 61 79 877 81
91014 277 308 437 584 667 908 93065
270 84 434 512 676 83 861 908 93066
141 215 360 87 831 905 82 95221 84
662 710 802 42 96072 253 79 440 535
627 715 25 845 932 97049 135 310 536
653 78 83 985 93236 451 84 529 680
99229 40 419 562 601 46 705 815 63
71 928

100142 284 99 599 848 68 101150
349 66 424 518 58 72 620 94 857 904
8 102116 306 31 75 537 83 939 103048
64 94 290 336 634 700 886 902 102425
486 665 883 105233 65 305 74 436 759
62 916 28 37 75 105123 454 97 532 689
891 107004 119 53 364 66 553 780 832
80 965 108010 102 291 374 95 443 524
944 109135 49 82 253 315 19 422 72
559 625 29 94 807 54 94 906 36 97
110206 30 83 503 17 74 613 56 86
755 111184 200 23 87 337 66 423 63
574 618 86 933 44 69 87 112510 96 613
733 823 903 113130 200 11 15 87 374
540 708 114260 360 448 531 65 855
913 115009 11 225 365 418 506 67
601 13 94 98 870 78 116374 556 894
117045 126 256 72 355 74 514 722 822
900 43 118087 102 201 301 95 481
513 21 638 818 562 69 119092 147
200 336 473 647 93 805 982

120226 35 421 99 736 74 907 121153
271 350 439 738 990 122035 96 186
772 803 123123 279 363 80 407 570 71
88 96 630 99 714 83 861 124053 174
487 90 520 52 766 80 95 125014 39 36
350 621 93 85 806 77 126062 273 319
521 127104 420 29 93 576 749 58 803
31 48 91 963 129110 17 77 271 500 81
966 94

130024 78 297 314 502 755 829 48
82 131133 229 349 612 878 991 132114
22 51 71 261 88 365 671 133005 268
93 405 597 757 852 69 945 134108 505
940 135387 424 75 507 46 638 927 79
130655 125 335 420 620 91 979 137050
102 49 592 789 889 993 135014 102 27
210 93 442 529 603 998 139034 48 163
88 39 410 21 507 43 842 984 98
140129 293 307 708 80 867 141037
355 676 775 939 142047 83 432 96
572 703 50 832 958 143032 46 210 52
392 473 899 937 144016 217 314 415
533 634 93 778 814 4993745 145135 343
411 74 657 700 13 850 74 146370 93
553 78 658 854 60 147025 201 81 311
12 486 648 92 705 823 905 33 148000
48 500 127 221 69316 53 454 566 674
801 943 149003 133 344 73

150152 657 79 151105 46 581 717
893 972 152153 289 403 547 812 56
153013 45 155 202 30 300 491 644
259 92 154034 251 351 518 94 760 813
63 86 155125 40 51 277 499 505 614
156119 597 630 914 157119 209 13 66
456 535 617 832 52 157039 79 165 429
524 33 753 99 863 949 159190 37 49
70 413 683 722

160125 517 617 713 35 94 913 151051
333 428 162001 225 39 306 28 83 570
89 819 65 163040 116 93 335 527 655
758 861 92 35 75 164113 220 333 552
850 924 165043 65 212 614 73 703 40
57 163151 252 167216 329 51 58 73 465
570 76 624 794 877 163100 308 414
541 744 169278 653 753 90 837 43 977
170166 736 45 613 171151 450 74 86
615 95 590 859 95 973 172065 493 728
97 962 173143 55 243 55 370 470 577
622 174279 361 72 423 750 84 873
175179 238 87 330 725 176088 102
217 314 498 514 609 72 703 51 177105
95 228 178117 223 63 263 423 35 77
63 706 43 179136 253 56 449 618 47
763

180133 229 316 55 423 500 601 762
904 35 121333 181 251 579 609 177060
93 270 300 477 522 33 79 707 33 86
173377 525 53 771 813 25 34 184297
662 731 825 47 175179 279 358 61 430
55 672 802 125265 333 64 412 569 80
652 71 809 167220 60 64 29 590 621 61
92 92 710 997 45 53 182030 125 84 578
531 713 965 67 109020 376 457 96 530
31 925 19 969

190007 25 175 83 243 44 74 325 815
92 912 100000 21 431 536 53 759 67
314 79 987 87 95 192233 306 24 50 97
422 528 627 693 82 934 85 100000 607
710 194008 507 24 2 624 42 853 94

III-te ciągnięcie

Wygrane po 200 zł.

19 102 30 319 497 750 2230 93 329
664 3230 942 4182 209 491 538 872 972
5016 91 363 61157 265 335 407 526 634
54 853 7487 826 8131 567 624 867 85
9046 96 935

10080 353 562 666 740 932 74 11739
933 95 12274 376 632 13051 388 921
14152 325 492 856 15064 412 562 16619
965 17230 735 857 18634 740 985 19003
96 530 72 714 20 92

20907 195 239 556 21238 530 22477
583 959 24284 331 416 54 686 955
25024 527 601 22 826 26021 152 223
403 651 881 27134 93 590 692 28193
295 305 84 756 820 28274 525 46
30580 31012 85 455 615 861 85 32104
51 375 792 33070 34959 35093 732 903
42 36219 70 333 436 37233 394 422 90
553 38491 716 40 39268

40422 530 812 979 41421 585 42223
772 995 43047 231 97 333 989 44348
639 94 810 921 45292 437 516 46943
46 47122 403 17 512 45 654 719 859 82
48013 182 96 225 430 659 89 747 49118
381 305 36
50024 479 84 525 29 620 852 51043
561 685 998 52034 191 643 730 70 956
53333 514 76 620 852 66 973 54155 732
55071 419 627 907 56193 231 349 424
582 810 57237 311 653 741 811 58034
672 703 828 925 59182 684 737 36 67
60085 523 67 733 61144 82 233 610
845 975 62038 145 492 646 87 879 63030
654 753 922 64881 673 721 53 65165
216 385 803 66284 402 512 610 754
67192 611 68166 283 542 789 835 69221
447

70236 513 783 858 71102 452 85
72082 119 295 358 502 39 784 999 70
97 73017 46 671 858 391 32 41 74213
633 780 851 75451 550 621 76065 77
204 20 639 852 997 7712 417 525 685
801 909 73139 563 79065 389 969
80985 121 296 402 689 771 82 81104
11 629 964 82170 752 883 83109 236
438 653 828 902 84217 883 545 916 49
85118 376 559 93 769 955 99 86296
87127 65 707 89066 476 706 819 77 909
89153 232 37 560 956

120226 35 421 99 736 74 907 121153
271 350 439 738 990 122035 96 186
772 803 123123 279 363 80 407 570 71
88 96 630 99 714 83 861 124053 174
487 90 520 52 766 80 95 125014 39 36
350 621 93 85 806 77 126062 273 319
521 127104 420 29 93 576 749 58 803
31 48 91 963 129110 17 77 271 500 81
966 94

130024 78 297 314 502 755 829 48
82 131133 229 349 612 878 991 132114
22 51 71 261 88 365 671 133005 268
93 405 597 757 852 69 945 134108 505
940 135387 424 75 507 46 638 927 79
130655 125 335 420 620 91 979 137050
102 49 592 789 889 993 135014 102 27
210 93 442 529 603 998 139034 48 163
88 39 410 21 507 43 842 984 98
140129 293 307 708 80 867 141037
355 676 775 939 142047 83 432 96
572 703 50 832 958 143032 46 210 52
392 473 899 937 144016 217 314 415
533 634 93 778 814 4993745 145135 343
411 74 657 700 13 850 74 146370 93
553 78 658 854 60 147025 201 81 311
12 486 648 92 705 823 905 33 148000
48 500 127 221 69316 53 454 566 674
801 943 149003 133 344 73

150152 657 79 151105 46 581 717
893 972 152153 289 403 547 812 56
153013 45 155 202 30 300 491 644
259 92 154034 251 351 518 94 760 813
63 86 155125 40 51 277 499 505 614
156119 597 630 914 157119 209 13 66
456 535 617 832 52 157039 79 165 429
524 33 753 99 863 949 159190 37 49
70 413 683 722

160125 517 617 713 35 94 913 151051
333 428 162001 225 39 306 28 83 570
89 819 65 163040 116 93 335 527 655
758 861 92 35 75 164113 220 333 552
850 924 165043 65 212 614 73 703 40
57 163151 252 167216 329 51 58 73 465
570 76 624 794 877 163100 308 414
541 744 169278 653 753 90 837 43 977
170166 736 45 613 171151 450 74 86
615 95 590 859 95 973 172065 493 728
97 962 173143 55 243 55 370 470 577
622 174279 361 72 423 750 84 873
175179 238 87 330 725 176088 102
217 314 498 514 609 72 703 51 177105
95 228 178117 223 63 263 423 35 77
63 706 43 179136 253 56 449 618 47
763

90841 979 91232 456 67 682 752 880
507 92411 76 642 972 93170 271 602
843 960 94075 145 273 331 457 99 530
714 95122 235 337 402 6 725 870 96078
322 25 507 9 60 670 744 89 97318 157
963 98011 277 312 414 696 99068 67
512 655

100001 20 151 608 708 850 101057
321 438 72 864 65 102018 227 762
103132 91 215 73 434 575 104138 48
265 764 940 105077 120 255 353 476
106088 133 310 97 760 833 107054
107 222 40 400 53 74 81 730 103652
732 109166 81 309 35 432 825

110321 430 557 878 111099 189 292
592 846 113478 5

„Wy, weterani, jesteście głosem sumienia Narodu“

Przecznicie Marsz. Śmigłego Rydza do weteranów w 75 rocznicę Powstania Styczniowego

W sobotę z okazji 75-lecia powstania styczniowego Warszawa przybrała odświętny wygląd. Na domach i gmachach publicznych powiewały flagi narodowe.

MSZA ŚWIĘTA

O godz. 11 rano w kościele garnizonowym p. w. Najświętszej Marii Panny Królowej Polski została odprawiona pontyfikalna msza święta, celebrowana przez ks. biskupa W. P. gen. bryg. Józefa Gawlinę w asyście licznych duchowieńców.

Kazanie wygłosił ks. prałat Bronisław Michalski.

Na nabożeństwie obecnych było 16 weteranów i weteranek ze szlądarem powstańczym, minister Spraw Wojskowych gen. dyw. Kasprzycki, prezes NIK, gen. dr. Krzemieński, generał, delegacja szkół podchorążych, delegacje pułków Wojska Polskiego, noszących imiona bohaterów powstania.

Ponadto obecni byli przedstawiciele władz państwowych, miejskich, członkowie komitetu obchodu 75 rocznicy powstania styczniowego oraz różnych organizacji.

Wzduż nawy kościoła po obu stronach ustawiły się liczne poczty sztandarowe szkół warszawskich (męskich i żeńskich), Federacji P. Z. O. O. i organizacji.

Przed kościołem w czasie nabożeństwa stał batalion reprezentacyjny Związku Rezerwistów.

W BELWEDERZE

Po nabożeństwie dostojni starszycy z honorami wojskowymi odjechali do Belwederu. Każdego weterana prowadzi podchorąży. Z kościoła do Belwederu asystował weteranom szwadron szwoleżerów.

Dostojni starszycy pojechali do Belwederu 8-mioma otwartymi powozami. W każdym powozie jechało 2-ch weteranów i 2-ch podchorążych.

Publiczność zgromadzona na chodnikach, witała weteranów serdecznie i gorąco, obnażając głowy.

Na dziedzińcu belwederskim w długim dwuszeregu ustawiły się poczty sztandarowe, które w czasie przechodzenia weteranów na znak hołdu pochylały się.

Na stopniach pałacu belwederskiego weterani złożyli wieniec z napisem na szarfach o barwach narodowych „Wielkiemu Marszałkowi — Weterani 1863 r.“.

W czasie składania wienca obecni byli gen. dr. Wieniawa-Długoszowski, gen. R. Górecki, gen. K. Zamorski, plk. Machowicz oraz prezydium komitetu obchodu.

ŚNIADANIE U PANA PREMIERA

Z Belwederu weterani pojechali do prezydium Rady Ministrów, gdzie p. premier gen. Składkowski podejmował ich śniadaniem, podczas którego wygłosił nast. przemówienie:

Czcigodni Panowie! Witając i mając zaszczyt przyjęcia w imieniu Rady państwowej poruczników Armii Polskiej, chciałbym, by to przyjęcie było dla Panów odpoczynkiem i beztrudną pogawędką.

Dziś dzisiejszy, podzielił dla całej Polski, jest dla Panów poruczników dniem radości. Przed kilkunastu laty otrzymaliście Panowie nominację na poruczników z rąk Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Dzisiaj, następcą Jego, Wódz Naczelny Marszałek Śmigły Rydz udekoruje Was wysokimi odznaczeniami państwowymi.

W tym dniu nowego triumfu Waszych myśli i trudów, wnosząc razem z całą Polską okrzyk: „Panowie porucznicy roku 1863 niech nam żyją“.

PRZEMÓWIENIE NACZELNEGO WODZA

Po obiedzie goście przeszli do wielkiej sali przyjąć Prezydium Rady Ministrów, dokąd po chwili przybył Pan Marszałek Edward Śmigły Rydz i dokonał dekoracji weteranów oficerskimi krzyżami orderu Polonia Restituta i złotym Krzyżem Zasługi, wygłaszając przy tym następujące przemówienie:

„Czcigodne Panie i czcigodni Panowie!

— Nie będę formułował swych uczuć i wrażeń, których doświadczam w tej chwili, gdy stoję tu przed Wami. Są to uczucia i wrażenia polskiego żołnierza, który staje w 75-tą rocznicę powstania styczniowego przed bohaterami żołnierzami tego powstania. Nie mam też zamiaru wstrząsać wzruszeniami Waszych piersi. Wszak zbyt wielkie przeżycia, zbyt wielkie burze przeszły nad Waszymi głowami, a przede wszystkim dwa wielkie przeżycia i wielkie wzruszenia: wzruszenie Waszego pokolenia 1863 roku, gdyście schwycili za broń i wzruszenie 1920 roku, gdyście własnymi oczyma patrzyli, że jednak niepodległość Polski została zdobyta.

— Wychodząc ze ściry wzruszeń, chcę wypowiedzieć jedną

refleksję myślową, która się nasuwa, gdy się widzi Was, szczególnie wtedy, gdy się ma przekonanie, że los narodu to nie jest wąty, od drzewa oderwany liść, bezwolnie miotany przez wicher zdarzeń:

Gdy patrzę na Was tak sędziwych, tak czcigodnych w swej sędziwości życia niemal stuletniej, to mam głębokie przekonanie, że oto trwacie tu wśród nas, życie, aby jeszcze jedną służbę w stosunku do Ojczyzny wypełnić. Oto Wy jesteście głosem dziejów Polski. Wy jesteście głosem sumienia narodu, które zwraca się do dusz Polaków, którzy tak łatwo i szybko zapominają o najbardziej gorzkich i tragicznych doświadczeniach przeszłości i którzy tak łatwo i tak niefrasobliwie wkraczają na drogi niejednokrotnie przez nich samych przeklinane i przekłete. Tak oto pełnicie wobec Ojczyzny swą służbę do ostatniego tchu“.

DEKRET NOMINACYJNY

Pan Marszałek odczytał następnie dekret nominacyjny Pana Prezydenta R. P. nadający odznaczenia i przypisał weteranom krzyże orderowe.

W odpowiedzi Panu Marszałkowi zabrał głos weteran Marmert Wandalli, który w nastę-

pujących słowach w imieniu weteranów podziękował Panu Marszałkowi:

PIĘKNE SŁOWA WETERANÓW „Panie Marszałku! Nie mogło nas spotkać większe szczęście ponad to, jakiego doznałszy w chwili obecnej, będąc odznaczni tak wysokimi orderami. Ale akt ten jest jeszcze czemś więcej — dostojny Pan Prezydent Rzeczypospolitej odznacza równocześnie Polskę, która w roku 1863 zwyciężyła się dźwigać ze swego upadku, zanim powstała wreszcie odczłona. My tylko jesteśmy Jej przedstawicielami i za te odznaczenia najserdeczniej Dostojnemu Panu Prezydentowi dziękujemy.

Tobie, Panie Marszałku, dziękujemy za udekorowanie nas. Czujemy się tak, jakbyś swą marszałkowską butlą przesunął ponad nami te czasy. Dlatego też stołrotnie dziękujemy.

Tobie, Panie Premierze, dziękujemy za tak serdeczne i gościnne przyjęcie, jakie nam zgotowałeś“.

Po zakończeniu uroczystości, Marszałek Śmigły Rydz pozostał przez pewien czas w gronie weteranów przy filiżance czarnej kawy.

Zakończenie strajku robotników transportowych

PARYŻ. Komitet strajkowy robotników przemysłu transportowego uchwalił rezolucję, w której, w odpowiedzi na propozycję ministra pracy co do pośrednictwa i arbitrażu, postanawia w zasadzie rozpocząć ewakuację okupowanych lokalności jako wstęp do porozumienia i wznowienia pracy.

Morderstwo w ośrodku

RIO DE JANEIRO. Wśród lajennicznych okoliczności zamordowano niedawno na pokładzie brazylijskiego parowca „Cuyaba“ kapitana statku i pierwszego oficera.

Obecnie aresztowano większą część załogi o przekonaniach komunistycznych, pod zarzutem popełnienia tej zbrodni.

HANKOU. W sobotę wieczorem spłonął całkowicie gmach tutejszego sowieckiego konsulatu generalnego, w którym po wyjeździe z Nankinu mieściła się również ambasada sowiecka.

Wydalenie kilku b. ministrów z Aten za wzywaniem do rewolty

ATENY. Jak donosi agencja ateńska, kilku b. polityków, u których zakłócić spokój w kraju drogą kolportowania ulotek, wzywających do rewolty, zostało wydalonych do opuszczenia stolicy.

W kołach politycznych twierdzą, że nakaz wydalenia nie dotyczy przewodcy liberałów Sofulisa ze względu na jego podły wiek i okoliczność, że nie odgrywa on już dziś żadnej roli.

Wśród wydalonych znajduje się pewna liczba b. ministrów i deputowanych, którzy współpracowali z Kafandarismem, Sofulisem i Mylonasem.

Wspomniane koła oświadcza, iż rząd zdecydowany jest wystąpić ostro przeciwko

wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób dążą do zakłócenia spokoju i ładu w kraju.

15 lat był kłusownikiem

i upolował nielegalnie 300 saren i znaczną ilość innych zwierząt

BERLIN. W okolicach Wrocławia policja wykryła niezwykły wypadek kłusownictwa. Włośniak Kurt Kreschmar, którego zagroda znajdowała się tuż obok rezerwatu leśnego, uprawiał bezkarnie kłusownictwo od lat 15.

W przeciągu tego czasu Kret-

schmar nielegalnie upolował przeszło 300 saren, znaczną ilość jeleni oraz ogromną liczbę bażantów. W domu kłusownika policja znalazła bogatą kolekcję rogów, kilka strzelb oraz wiele amunicji różnego kalibru. Kreschmar pociągnięty został do odpowiedzialności

KRONIKA SPORTOWA

Gen. Wieniawa-Długoszowski prezesem Polskiego Zw. Sermierczego

W niedzielę przez cały dzień odbywały się w Warszawie walne obrady Polskiego Zw. Sermierczego. Zebranie było bardzo burzliwe i wywołało bardzo wiele incydentów.

Przez dłuższy czas omawiano na samym wstępie sprawę dopuszczenia do przedstawicieli 5 nowoprzyjętych klubów śląskich. Po dłuższej dyskusji postanowiono nie udzielić tym klubom prawa głosu. Ogółem prawo głosu otrzymało 31 klubów, a udział wzięli jedynie przedstawiciele 23 klubów.

Przy wyborach nowego zarządu zgłoszono 4 listy: Policyjnego Klubu Sportowego, Warszawianki, Polonii i grupy śląskiej.

Po długiej dyskusji w głosowaniu zaznaczyła się przewaga grupy śląskiej, nie miała ona jednak bezwzględnej większości głosów. W dalszych obradach okazało się, że niektórzy kandydaci, wystawieni przez grupę śląską nie zgodzili się obciążać mandatów, wówczas Policyjny Klub Sportowy i Warszawianka wycofały swoje listy, jako znak protestu przeciwko niewłaściwym, ich zdaniem, metodom postępowania grupy śląskiej.

Do dalszych wyborów stanęły zatem 2 listy: Śląska i warszawskiej Polonii (w bloku z warszawską AZS i poznańskim AZS). Kandydujący z

ramienia grupy warszawskiej dotychczasowy prezes Polskiego Związku Sermierczego plk. Bałaban wycofał jednak swoją kandydaturę, a wraz z nim wycofali się i inni członkowie dawnego zarządu.

Prezesem Polskiego Związku Sermierczego wybrano gen. Wieniawę-Długoszowskiego, wiceprezesami zostali dr. Papee i mjr. Dobrowolski. Kapitanem sportowym — kapitan Suski, sekretarzem — Nawrocki, skarbnikiem — Zalecki, członkami zarządu nadkomisarz Hoszczyński, sędzia Kremer, Prażanowski i Kubacko.

Znów porażka hokeistów

Polska przegrała w Buzioi 1:4

BAZYLEA. W niedzielę po południu polska reprezentacja hokejowa, bawiąc w Szwajcarii rozegrała mecz hokejowy z reprezentacją trzech miast szwajcarskich: Bazylei, Berna i Zurychu, przegrywając 1:4 (0:1, 1:2, 0:1).

ZWYCIĘSTWO POLSKICH AKADEMİKÓW W TRYJFACIE

RZYM. Akademicka reprezentacja Polski w korytyńce rozegrała wczoraj w Tryjfacie mecz z miejscową reprezentacją akademicką, odnosząc zwycięstwo w stosunku 31:28 (17:20).

Ruth bije HCP w meczu bokserskim o mistrzostwo Polski

KATOWICE. W Wielkich Hajdukach przy wielkim zainteresowaniu publiczności odbył się mecz bokserski o drużynowe mistrzostwo Polski między miejscowym Ruchem a HCP Poznań. Spotkanie to zakończyło się niezasłużonym zwycięstwem Ruchu w stosunku 10:6.

Oczekiwane z wielkim zainteresowaniem spotkanie w wadze ciężkiej między Klimeckim a Wrazidłą, stało na bardzo niskim poziomie i po bardzo nieciekawym przebiegu zakończyło się wynikiem remisowym.

ZAKOŃCZENIE MISTRZOSTW POLSKI W JEŹDZIE FIGUROWEJ

ZAKOPANE. W niedzielę na zakończenie mistrzostw Polski w jeździe figurowej na lodzie odbył się pokaz, w którym uczestniczyli biorący udział w zawodach polscy łyżwiarze oraz dla urozmaicenia programu łyżwiarze wiejący ze słynnej szkoły Engelmannów.

W wyniku obliczeń tytuł mistrza Polski w jeździe figurowej zdobył Bresslauc Artur (śl. Tow. Łyżw.).

Warszawa - Łódź 10:6

WARTA — FLOTA 142

ŁÓDŹ. Wczoraj odbył się mecz bokserki Warszawa — Łódź, zakończony zwycięstwem stolicy 10:6.

Największą sensacją zawodów była porażka Doroby z Pietrzakiem. Poza tym Rothołe wygrał przez nokaut z Rychterem, a Kołczyński przez techn. k-o z Szczapińskim.

KALBARCZYK ZAJĄŁ 13-TE MIEJSCE NA MISTRZOSTWACH EUROPY

OSŁO. W niedzielę zakończone zostały w Oslo łyżwiarskie mistrzostwa Europy w jeździe szybkiej.

Na 1500 mtr. Kalbarczyk zajął 9 miejsce w czasie 2:34.

W biegu na 5000 m. Kalbarczyk startował wraz z Łotysem Berzinszem ulegając mu o ułamek sekundy.

W ogólnej punktacji tytuł mistrza Europy w jeździe szybkiej zdobył Norweg Mathieren.

Kalbarczyk sklasyfikował się na 13 ym miejscu.

Grecja bije Palestynę w meczu o mistrzostwo świata

TEL - AVIV. — W meczu piłkarskim o mistrzostwo świata, rozegranym w Tel-Awivie, Grecja pokonała Palestynę 3:1.

Mecz rewanżowy odbędzie się w Atenach 20 lutego. Grecji wystarcza 1 pkt. do zakwalifikowania się do finału, natomiast Palestynie 3 pkt. do awansu.

KONRAD RYLSKI

MŚCICIEL

PRAWDZIWE DZIEJE SŁAWNEGO ZBOJNIKA
DOBROCYŃCY BIEDNYCH I POKRZYWDZONYCH

Było to w czasach przedwojennych. Bogaty kupiec warszawski, Antoni Olginski, nabył szyb naltowy na Kaukazie i przeniósł się tam z żoną i córką do miasta Grozny.

Tu spotkało Olginski wielkie nieszczęście. Grasujący od paru lat w okolicy herzdzi bandy zbrojeckiej, Selim - Chan, porwał ich ukochaną jedynaczkę, Martę.

Gdy Olginski złożył herzdzi zbrojeckiemu żądany okup, Marta wróciła wprawdzie do domu, ale po paru dniach uciekła od rodziców. Pokochała bowiem Selim - Chana i wróciła do niego, by zostać jego żoną.

Ponieważ poszukiwania policji nie przyniosły rezultatu, Antoni Olginski, przebrany za Czeceńca (Czeceńcy — to plemie kaukaskie), poszedł w góry, aby odnaleźć swoją ukochaną jedynaczkę.

Selim - Chan jeszcze jako młody chłopiec został skazany na 20 lat katorgi za to, że przebił kindzalem oficera rosyjskiego, który chciał wziąć przemocą piękną żonę Selima.

Selim - Chanowi udało się jednak uciec z Sybiru w bardzo pomysłowy sposób. (Jako „nieboszczyk” został wywieziony w trumnie). Po powrocie do stron rodzinnych pomógł śmierć swojej żony, którą doprowadził do samobójstwa jakiś oficer carski.

Po tym Selim - Chan zorganizował bandę wiernych mu, nieustraszonych Czeceńców, którzy postawili sobie za zadanie „rozdzielać pieniądze bogaczy”. Porwali ludzi bogatych, a otrzymane od nich okup pieniężny rozdawali ubogim mieszkańcom gór.

Wysłane w góry całe oddziały policji i wojska nie mogły schwycić Selim - Chana, gdyż mieszkańcy gór ukrywali u siebie swego dobroczyńcę i nie chcieli nigdy wydać jego kryjówki.

Śmiałe napady Selim - Chana głośne były w całej Rosji, a nawet za granicą.

Między innymi słynny był jego napad na kasy kolejowe, oraz napad rabunkowy na pociąg pośpieszny Moskwa — Baku.

Jeden oficer carski, Kibirow, postanowił za wszelką cenę schwycić Selim - Chana. By ten cel osiągnąć, przebrał się za uboższego Czeceńca (urodzony na Kaukazie, znał dobrze mowę Czeceńców) i w tym przebraniu udało mu się dostać do bandy Selim - Chana. Pozyskał sobie — jako odważny „Czeceńiec Ali” — jego całkowite zaufanie.

W kilka tygodni mniej więcej przed tymi wypadkami Selim - Chan przysłał do jednego ze swoich ludzi, do Szamana, jakiegoś starca, podejrzanego o szpiegostwo. W tej samej wsi, do której przysłał starca, przebywała też i Marta. Marta poznała w starcu swego ojca, który od dawna wędrował po górach, by odnaleźć swą jedynaczkę.

Marta powiedziała Szamanowi całą prawdę i poprosiła żeby przeprowadził do niej starca, jej ojca. Gdy starzec wszedł do pokoju, Marta wpadła w jego ramiona, płacząc jak małe dziecko.

Esand przywiózł do Selim - Chana starego Kibirowa. Gdy Stary Kibirow zrozumiał, że Selim - Chan bierze go za Amerykanina, powiedział: „Ja jestem Rosjaninem”.

Selim - Chan odesłał starego Kibirowa do Szamana, postanawiając zacząć z załatwieniem tej sprawy aż do powrotu „Alego”. Potem nastąpiła rozmowa między Selim - Chanem, Martą i jej ojcem.

Marta oświadczyła stanowczo, że nie odejdzie nigdy od Selim - Chana. Stary Olginski ułożył się do snu w mieszkaniu Marty, ale gdy nazajutrz rano Selim - Chan wszedł do pokoju, starca tam nie było...

Selim - Chan dogonił starego Olginskiego, ale wziawszy od niego słowo, że nie zamelduje policji o miejscu pobytu Selim - Chana, puścił go wolno. Posłał jednak w ślad za nim Kadiego, żeby go śledził.

Selim - Chana, żeby go później wydać władzom.

Selim - Chan rozkazał Esandowi odwieść starego Kibirowa do najbliższego miasta. Tymczasem przybiegli Kadzi z wiadomością, że „starzec” zawiadomił policję o miejscu pobytu Selim - Chana.

Selim - Chan wraz z Martą opuścili wieś Dariak. Tymczasem stary Olginski poszedł do najbliższego posterunku policji i zameldował, że może wskazać kryjówkę Selim - Chana. Dyżurny policjant udał się do Wiediena, żeby o tym donieść tamtejszym władzom.

Bataliony wojskowe otoczyły wieś Dariak. Ponieważ nikt z mieszkańców wsi nie chciał wydać, dokąd poszedł Selim - Chan, sieciono różgami każdego Czeceńca.

Selim - Chan postanowił ukarać starego Olginskiego. Zostawiwszy więc Martę w grocie w górach, sam w towarzystwie Kadiego i Kibirowa ruszył w kierunku posterunku policji, gdzie miał nadzieję zastać jeszcze Olginskiego.

Selim - Chan postanowił ukarać Olginskiego i posłał go jako więźnia do wsi Karnal do jednego ze swoich ludzi. Gdy wrócił do groty, gdzie czekała na niego Marta, zastał tam Czeceńca, który przyniósł mu ważną wiadomość z Groznego. Czeceńiec Chadzi, zaufany Selim - Chana, dowiedział się przypadkowo, że niejaki Kibirow usiłuje dostać się do bandy Kibirowa, aby spełnić rozkaz Selim - Chana. Podjął się przeto schwytania „carskiego oficera Kibirowa”. Kibirow wraz z innymi przenośwał w grocie w górach. O świcie obudzili go Chadzi: „Hej, Ali, wstawaj!”

Kibirow wraz z Chadzim udał się do Groznego. Tam kazał Chadziemu, żeby mu się wytarł o mundur oficerski gdyż to mu jest konieczne do urzędowania jego planu. Gdy spotkali się obaj za miastem, nad stawem, Kibirow zamordował Chadzi'ego.

Kibirow postanowił zaczekać, aż wiadomość o morderstwie ukaże się w gazetach. Wtedy będzie miał dowód dla Selim - Chana, że wywiązał się dobrze z zadania. Kibirow u stał w parku groźniejskim. Obok niego troje dziewcząt rozmawiało o tym, że Selim - Chan uwolnił bez okupu starego Kibirowa.

„W tym się coś kryje” — powiedziała jedna.

Gdyby dziewczęta rzuciły spojrzenie na nieznanego im Czeceńca, siedzącego obok nich na ławce, zauważyłyby ironiczny uśmiech, który zaigrał na jego wargach.

Ale dziewczęta były rozgađane i zajęte tylko rozmową, niczego więc nie zauważyły. A gdyby nawet?... I tak nie zrozumiałyby znaczenia tego uśmiechu.

Kibirow spjrzał na zegarek. Było już daleko po południu.

„Już powinny być gazety wieczorne” — pomyślał, wstając z ławki.

Spiesznym krokiem podążył do wyjścia. Za ledwie postawił pierwsze kroki poza park, gdy usłyszał głośne wołanie małych gazetciarzy:

„Nowe morderstwo bandy Selim Chana!”

„Morderstwo Selim - Chana!”

„Oficer Kibirow zamordowany!”

Kibirow przywołał przebiegającego gazetciarza i kupił gazetę. Czuł, że ręce mu drżą ze zdenerwowania.

Wrócił do parku, usiadł znów w bocznej, pustej alei, i zaczął czytać.

Od razu na pierwszej stronie — duży nagłówek: „Straszne morderstwo bandy Selim - Chana!”

A pod tym — drugi nagłówek, drobniejszym już drukiem:

„Bohaterski oficer Kibirow zabity!”

Kibirow czytał:

„Bezczelność Selim - Chana i jego bandy wzrasta z dnia na dzień. Nikt już prawie nie ma pewnością życia. Każdemu na ulicy grozi porwanie, albo nawet śmierć, gązieś pod mięsiem.

„Dzisiaj znów dokonane zostało niesamowite morderstwo.

„Pod miastem, obok dużego stawu, znaleziono nad ranem mundur i czapkę oficerską

Oczy jego rozwarły się szeroko ze zdziwienia.

— Szamil?! — zawołał

„Do czapki przytwierdzona była karteczka, stwierdzająca, że mundur należy do oficera Kibirowa, którego zamordował Selim - Chan, ciało oficera wrzuciwszy po tym do stawu.

„Oficer Kibirow podjął na własną rękę akcję przeciwko Selim Chanowi i jego bandzie. Wiadomość o tym doszła snad do Selim - Chana, który w ten sposób zemścił się na swoim wrogu.

„Wierzmy, że nasze władze podejmą wszelkie środki, pozostające w ich mocy, aby raz na zawsze skończyć z tą bezkarnością Selim Chana i jego zbrojeckiej bandy.”

Kibirow złożył gazetę i schował ją do kieszeni.

— A teraz czas w drogę, — szepnął do siebie samego i skierował się ku wyjściu.

Po ulicy biegali wciąż gazetciarze, wołając:

„Oficer Kibirow zamordowany!”

„Banda Selim - Chana dokonała nowego morderstwa!”

Okrzyki te brzmiały dziwnie w uszach Kibirowa...

Odnosił wrażenie, że wokoło niego odgrywa się dziwnie komiczna maskarada, której on jest głównym bohaterem. A przy tym gra podwójną rolę: mordercy i zamordowanego jednocześnie...

Snując tego rodzaju myśli, Kibirow szedł szybko po ulicach Groznego. Wkrótce znalazł się za miastem. Skierował swe kroki w stronę gór. Zaczął wdrapywać się po krętych, wąskich ścieżkach górskich. Aby nie natknąć się na policyjny albo wojskowy patrol, szedł najbardziej niebezpiecznymi ścieżkami. Kto inny na jego miejscu poniosłby z pewnością śmierć, spadając w przepaść, ale Kibirow znał góry i umiał się po nich wspinąć...

Gdy Kibirow zbliżył się do gór Kluchor, przebiegła mu myśl przez głowę:

„Kto wie, czy Selim - Chan znajduje się jeszcze w tym samym miejscu, gdzie go zostawiłem?”

„Ale pewnie już zakroszczył się o to, aby „jego Ali” znalazł do niego z powrotem drogę” — uspokoił się Kibirow. — „Gdyby samą odziedził, dałby mi z pewnością znać przez jakiegoś człowieka. Jużby mnie ktoś czekalił pod mięsiem, żeby mnie zaprowadzić do Selim Chana.

„Ale dlaczego nie widać wcale straży?”

Szedł dalej, nastawiwszy uszu, głów podchwycić najmniejszy nawet szmer.

Ale wokoło panowała martwa cisza.

Kibirow zbliżył się wreszcie do groty, w której pozostawił Selim - Chana z Martą i kilku Czeceńcami.

Ale nikogo tam nie było...

Kibirow czuł, że jego serce uderza silniej. Straszliwy niepokój i strach go opanowały.

„Kto wie, czy nie śledził mnie któryś z szpiegów Selim - Chana i nie odkrył mojego prawdziwego oblicza... — myślał Kibirow, a zęby zaczęły mu szczękać.

W głowie mu się zakręciło. Wszystko zawyroowało przed jego oczyma.

Gdyby się w tej chwili znajdował na jednej z krętych ścieżek, którymi przed tym wędrował, spadł by bez wątpienia w przepaść.

Dowlókł się ledwie do groty. Nachylił się i zajrzał do wnętrza.

Grota była pusta...

Kibirowi posiemknęło w oczach.

A na dowód złego ucłyszał jeszcze za sobą kroki...

W stanie najwęższej rozpaczy, z ogromnym napięciem woli wcałzył rękę w kieszeń i objął mocno dłonią rękojeść rewolweru.

Po tem odwrócił się gwałtownie.

Oczy jego rozwarły się szeroko ze zdziwienia.

— Szamil?! — zawołał.

— Tak, to ja, Szamil. Czegoś się tak przesraszył, Ali?

Szamil spoglądał na niego swoimi wiecznie uśmiechniętymi oczami.

— Przesraszyłem się?... — wyjąkał Kibirow. — Ali nie zna strachu.

— Ale jesteś przecież taki bładny... I drżysz na całym ciebie...

— No, myślałem, że to giaur... Poczęsowałbym go, nie ma co... O, tym o'co... — powiedział Kibirow, wskazując Szamilowi naładowany rewolwer.

— To się rozumie, — odparł Szamil, położywszy dłoń na ramieniu Kibirowa. — Chodźmy, Ali, zaprowadzę cię do Chana.

— Odezdił stąd, i nie dał mi znać o niczym? — zdziwił się Kibirow.

— Przecież widzisz, że zostawił mnie tu, abym na ciebie czekał.

— Gdzież więc byłeś dotychczas?

— Cicho, Ali, nie mów tak głośno... Słuchaj-no, co się tu zdarzyło: stoję tak i czekam na ciebie. Nagle słyszę, że ktoś mówi po rosyjsku...

— Po rosyjsku?...

Kibirow przypomniał sobie, że to on sam, w chwili przerażenia, mówił do siebie w tym języku...

„Wszystko się więc?... Z powodu głupiej nieostrożności...” — zlodowaciał ze strachu.

Zatopił ostre spojrzenie w twarzy Szamila.

Oczy Szamila wyrażały jedynie ogromne zdziwienie...

— Czego tak na mnie spoglądasz gniewnie, Ali?

— zapytał. — Czy sądzisz, że kłamię? Szamil poczucie nigdy w życiu nie ekłamał. Przycięgam na A"acha i jego praracha Mohameda; na własne uszy słyszałem, jak k'os mówił po rosyjsku.

— Sądzisz więc, że te psy znajdują się tu gdzieś w pobliżu? — zapytał Kibirow.

— Prawdopodobnie tak.

— Więc może oni nas już zauważyli?

— Powiem ci prawdę, Ali... możliwe, że mi się tak tylko wydawało, bo to było bardzo dziwne...

— Co było dziwne?

— Głos, który mówił po rosyjsku... był podobny... do twego głosu, Ali...

— Do mego głosu?... — załżał Kibirow.

— Ale nie gniewaj się na mnie, Ali. Rozumiem przecież, że to nonsens. Nie mówiłbyś przecież sam do siebie po rosyjsku...

— To nie nonsens, Szamilu...

Szamil spjrzał na Kibirowa z ogromnym zdumieniem.

Całe zachowanie się Kibirowa wydawało mu się teraz bardzo dziwnie i niesamowicie.

Dalszy ciąg jutro.

Kina kieleckie:

Czwartak Parada miłości
 Palace: Dla kobiety
 Na scenie rewia
 Casino: Książę i żebrak
 WF. i PW. Port-Artur

Kupon „K. Expressu Codziennego”
 upoważnia do otrzymania w kasie kina „Palace” w Kielcach biletu w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca

Trudno żyć kulturalnie bez **RADIOODBIORNIKA TELEFUNKEN**
 Najnowsze modele tych aparatów do nabycia w sklepie Elektrowni Kielce, ul. Sienkiewicza 59.

B A R i RESTAURACJA BRISTOL

Kielce, Sienkiewicza 21 tel. 12-19
 Zaprasza dziś na specjalne dania barowe

Kolduny litewskie w buljonie	60 gr.
Ozór woł. pekl z grochem	50 gr.
Zraziki po nelsonsku	50 gr.
Kiełbasa smażona z cebulką	40 gr.
Fasola po bretońsku	40 gr.
Bigos myśliwski	30 „

Ceny niezmiennione od 1935 r.

Odbiorniki sieciowe i grzejniki elektryczne, żelazka, imbryki, Kuchenki, grzałki do rurek, poduszki i inne

do nabycia na dogodnych warunkach

w Radomskim T-wie ELEKTRYCZNYM
 Spółka Akc. w Radomiu ulica Traugutta Nr 53

Kupon ulgowy „K. Expressu Codz.”
 okazicielowi kasa wyda bilet ulgowy w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca w „CZWARTAKU”.

Harce na ul. Kopernika

tamują dostęp młodzieży do uczelni

Przy ul. Kopernika w Kielcach mieści się obecnie targowisko na konie. W związku z tym ulica Kopernika jest zatłoczona w dni jarmarczne furmankami, a handlarze demonstrują swój towar wprost na ulicy, wyznaczając z końmi dzikie harce.

Przy tej samej ulicy mieszczą się dwie uczelnie: gimnazjum Kupieckie i gimnazjum im. St. Kostki, Targi na ulicy Kopernika utrud-

nają młodzieży szkolnej dostę do uczelni.

Czyby nie można przenieść postoju furmanek na inną ulicę i ograniczyć harce handlarzy koni.

Ekran i Scena

Ladis Kiepusa w Kielcach

W sali teatralnej Domu WF. i PW. wystąpią w nadchodzą-

Nr Km. 80/37.

OBWIESZCZENIE o licytacji nieruchomości w pierwszym terminie

Komornik Sądu Grodzkiego w Stopnicy Maksymilian Kemoniewski, mający kancelarię w Stopnicy, ul. Hallera Nr 14,

na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że **dnia 29 marca 1938 r.** o godz. 11-ej w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Stopnicy odbędzie sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużniczki Marianny Nowakowej nieruchomości, składającej się z hipotekowanej osady młyńskiej pod nazwą „Kolonja Wójcza Nr 4” zapisanej do tabeli likwidacyjnej wsi Wójcza pod Nr 54 zawierającej obszar 5 ha 3914 metr. kw., a wedle faktycznego posiadania zawierającej 16 morgów z pręt. wraz z młynem wodnym z desek na podmurówce o sile 30 par koni z mechanizmem, składającym się z 3-ch par kamieni z których jedna para francuska, a 2-ch par zwyczajnych, skrzyni cylindrowej, 3-ch skrzyń do kaski, na zuber i do maki, 2-ch par schodów, 2-ch kół wodnych i młynka oraz domu mieszkalnego, stodoły i stajni drewnianych, ogrodu z 200 drzew owocowych i około 300 drzew dzikich. Stosownie do działu III wykazu hipotecznego osada ta jest obciążona dożywociem na rzecz Agaty Pawelec i Andrzeja Dryndosa, a wedle zapisów w dziale IV tego wykazu hipotecznego długami w kwocie 43.228 zł. 80 gr. z procentami i kosztami. Księga hipoteczna jest przechowywana w Wydziale Hipotecznym przy Sądzie Grodzkim w Chmielniku.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 40.000, cena zaś wywołania wynosi 30.000 zł.

Licytant przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w gotówce w kwocie zł. 4000, albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godz. 8-ej do 18-tych, a zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie.

Dnia 19 stycznia 1938r.

K.S.O. „Granat” ma nowego boksera

W ubiegłych dniach przybył do Kielc znany bokser poznańskiej „Warty” wielokrotny re-

prezentant swego miasta w rub. Józef Zbytek i walczyć będzie w barwach Kieleckiego „Granatu” w wadze półśredniej.

W ten sposób „Granat” zyskuje jeszcze jednego dobrego pięściarza, który mocno zasili swój klub.

Występ boksera poznańskiego Józefa Zbytka zobaczymy na najbliższym meczu.

Nr akt. Km. 911/37.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego we Włoszczowie Michał Ciszowski mający kancelarię we Włoszczowie, ul. Koniępcowska Nr 8, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że **dnia 15 lutego 1938 r. o godz. 10 w maj. Stanowiska, gm. Dobromierz,** odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Jana Ireneusza Laskowskiego, składających się z fortepianu w stani używanym marki „Prombergier i Syn”, umeblowania salonu stół, kanapa, dwa fotele i 6 krzeseł, kryte adamaszkiem w kwiaty, otomany krytej płaszem zielonym i kredensu dębowego używanego, oszacowanych na łączną sumę 650 zł.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 20 stycznia 1938 r.

Bal Morski

Gwoździem obecnego karnawału będzie niewątpliwie Bal Morski w dniu 12 lutego. Przygotowania do balu są w pełnym toku. Na dekorację sali pracuje sztab pracowników pod kierownictwem art. malarza p. Dikowskiego.

Bal odbędzie się w reprezentacyjnej sali Domu WF. i PW.

Kupon „K. Expressu Codziennego”
 upoważnia do otrzymania ulgowego biletu w cenie 75 gr. do kina „Casino” na wszystkie miejsca z wyjątkiem łóż.

Złóż ofiarę na F. O. N.

Włamanie przy ul. Okrzei

Do mieszkania Machela Finkielsztajna przy ul. Okrzei 19, włamali się przez wyważenie okna nieznanymi sprawcy i skradli futro mę-

skie wartości 150 zł., około 100 zł. gotówką, weksle i różne drobiazgi. Włamanie dokonano w no-

Noże w robocie

W Zwoleniu, pow. kozienickiego, na tle nieporozumień osobistych wynikła bójka pomiędzy Wolszczakiem Mikołajem a Siwkim Julianem i innymi, w czasie

której Wolszczak Mikołaj został pokłuty nożem przez Sliwkę Juliana.

Wolszczak doznał ciężkiego uszkodzenia ciała.

D/H AMERICAN-AUTO
 Kielce, ul. Sienkiewicza 35a, tel. 16-23

Czy jesteś już członkiem L. M. K.

Prenumerata miesięczna „Kieleckiego Expressu Codziennego” łącznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową w całym kraju 2 zł. 50 gr.
 Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetry w 1 szpalcie w tekście 40 gr., za tekstem 30 gr. Ogłoszenia drobne 10 gr. za słowo. Ogłoszenia matrymonialne w dziale „drobnych” 20 gr. za słowo.
 Komunikaty i wzmianki 1 zł. od wiersza. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.